Агууехэ Октябрь мандаха болтогой!

БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой,
Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 263 (9095) | 1959 оной ноябриин 7, суббото | Сэн 20 мүнгэн

Республикамнай мяха, үндэгэ, ороохо таряа, хартаабха, сахарай свёкло гүрэндэ худалдаха жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

КПСС-эй түүхэтэ XXI съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, уехэ Октябриин 42 жэлэй ойн һайндэрэй, мүн түрэл партиин ЦК-гэй ээлжээтэ Пленумэй хүндэлэлдэ социалистическэ мү- өө үргэнөөр дэлгэрүүлһэн республикымнай колхознигууд, сов- ой хүдэлмэришэд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэд гүрэндөө а худалдаха жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид ноябриин 5-да 2 процент, үндэгэ — 106,5 процент, ороохо таряа — 192,5 про- т, хартаабха —105,4 процент, сахарай свёкло—122,6 процент ргээ. Тиигэжэ нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо 44,8 мянган тнер мяхан, 2312 центнер ноохон, 16 мянган центнер һүн, дахин ороохо таряан, 2,1 дахин хартаабха, 1,7 дахин сахарай ло ехээр худалдагдаа.

Түнхэнэй, Ахын аймагуудай колхозууд хүдөө ажахыһаа аб- аг продуктнуудые гүрэндэ худалдаха түсэбөө бултыень дүүр- . Тус аймагууд нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо 1,5 дахин мяха гүрэндөө худалдаа.

Байкало-Кударын, Бичурын, Зэдын, Яруунын, Иволгын, Ка- скын, Хэжэнгын, Кударын, Кяхтын, Прибайкалиин, Ториин, иин аймагууд гүрэндөө мяха худалдаха жэлэйнгээ түсэб бол- һоонь урид дүүргээ. Кабанскын, Байкало-Кударын, Зэдын, уунын аймагууд гүрэндэ мяха худалдаха жэлэйнгээ түсэб —31 процент үлүүлэн дүүргээд байна.

СССР-эй оборонын министрын ПРИКАЗ

1959 оной ноябриин 7. № 314 Москва город.

Нүхэд солдадууд, матросууд, сержантнууд болон старшинанууд!

Нүхэд офицернүүд, генералнууд болон адмиралнууд!

Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин дүшэн хоёр жэлэй ойе совет арад, тэрэнэй эрэлхэг зоригто Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мүнөөдэр баяр баясхалантайгаар һайндэрлэжэ байна.

Манай орондо коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулжа байһан, дэлхэйн социалистическэ системын хүсэнэй улам бэхижэжэ байһан үедэ Советскэ Союзай ажалшад энэ һайндэрые тэмдэглэжэ байна.

КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон совет арад долоон жэлэй түсэбэй агууехэ зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэнэ. Социалистическэ промышленностьмнай тон түргэнөөр хүгжэнэ. Хүдөө ажахы шууд дэбжэжэ байнхай. Ажалшадай байдал үдэр ерэхэ тудам һайжарна, болбосоролынь дээшэлнэ. Манай арадай зохёохы бэлиг шадабари ехэтэй байһые, Эсэгэ ороноймнай экономикын, наукын, соёл культурын асари ехэ туйлалтые замбуулин юртэмсые шэнжэлэн мэдэхэ талаар хүн түрэлтэнэй үмэнэ угаа ехэ арга боломжо нээжэ үгэһэн, замбуулин соогуур дабшадаг гурбан ракетын Советскэ Союзда табигдаһан ушар элеэр гэршэлнэ.

Долоон жэлэй нэгэдэхи жэлдэ арадай ажахын зорилгонуудай амжалтатайгаар шиидхэгдэһэн ушар совет хүнүүд Ленинскэ партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэреэр долоон жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн бата найдабари түрүүлнэ.

Коммунистическэ парти, Советскэ правительство арадайнгаа эгээн ехэ хүсэл эрмэлзэлгые мэдүүлэн, эб найрамдалда дуратай гадаадын политика оролдосотойгоор, шууд сэхээр бэелүүлнэ. Америкын Холбоото Штадуудта нүхэр Н. С. Хрущевой аяншалһан түүхэтэ аяншалгые уласхоорондын шахардуу шанга байдал һулаpуулха, «хүйтэн дай» усадхаха, бүгэдэ ниитын эб найрамдал бэхижүүлхэ шухала алхам гэжэ дэлхэйн бүхы олониитэ зүбөөр сэгнэнэ.

Гэбэшье уласхоорондын оршон байдал һайжаруулгада эсэргүүсэдэг, яаралтайгаар зэбсэгжэлгэһээ, СССР-тэ, социалистическэ бусад оронуудта эсэргүү дайнда эдэбхитэйгээр бэлэдхэл хэхэһээ арсадаггүй империалистическэ хүсэнүүдэй дэлхэй дээрэ үшөө бии байһые хараадаа абангүй орхижо болохогүй.

Энэ ушар һэрэмжэ ехэтэй, совет арадай зохёон байгуулхы амгалан ажалые, Эхэ оронойнгоо гүрэнэй аша туһые хамгаалхаар хододоо бэлэн байхыень Советскэ Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые уялгална.

Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин дүшэн хоёр жэлэй ойтой дашарамдуулан, солдадууд, матросууд, сержантнууд, старшинанууд, офицернүүд, генералнууд болон адмиралнуудые амаршалаад, дайшалхы, политическэ бэлэдхэлдээ, сэрэгэйнгээ шадабари нарижуулха, журам бэхижүүлхэ, сэрэгүүдэй дайшалуулхы бэлэн байлгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ шэнэ амжалта туйлахыень хүсэнэб.

Бүгэдэ арадай һайндэрые тэмдэглэн, **захирхамни:**

Мүнөөдэр, ноябриин 7-до, манай Эхэ ороной ниислэл—Москвада, союзна республиканuудай ниислэлнүүдтэ, баатар-городууд: Ленинградта, Сталинградта, Севастопольдо, Одессэдэ—хорин артиллерийскэ буудалгаар салют үгэхэ.

Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин 42 жэлэй ой мандаха болтогой!

Коммунизм байгуулагша—агууехэ совет арад мандаха болтогой!

Манай түрэл Советскэ правительство мандаха болтогой!

Коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ совет арадые зоригжуулан хүтэлбэрилэгшэ агууехэ хүсэн—Советскэ Союзай Коммунистическэ партида алдар соло!

СССР-эй оборонын министр Советскэ Союзай Маршал Р. Малиновский.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ ЭХЭ ОРОНОЙМНАЙ МҮНДЭЛһЭН ТҮҮХЭТЭ һАЙНДЭР

Социалистическэ Эхэ ороноймнай мүндэлһэн тухайда бүхы дэлхэйн арад зондо алдарта «Аврорын» мэдээсэһэн сагһаа хойшо мүнөөдэр 42 жэл гүйсэбэ. Агууехэ Октябриин Социалистическэ революциин түүхэтэ ойе бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы оронуудай ажалшад, илангаяа манай ороной, тэрэшэлэн социализм бэелүүлжэ байһан арадай демократиин оронуудай ажалшад жэл бүхэндэ һайндэрлэжэ тэмдэглэдэг нангин заншалтай болонхой.

Энэмнай юрын һайндэр бэшэ, харин олониитэ арад зондо Октябриин нээжэ үгэһэн шэнэ замаар урагшаа коммунизм тээшэ амжалтатайгаар зорижо ябаһан арадуудай түүхэтэ илалтануудые туйлажа байһыень тэмдэглэн, орон бүхэнэй пролетаринарта үльгэр жэшээ харуулдаг һайндэр ха юм.

Мүнөөшье Октябриин 42-дохи ойе һайндэрлэжэ байхадаа инаг һайхан Эхэ оронойнгоо алдарта амжалта, илалтануудаар омогорхохо ёһоороо омогорхонобди. Октябриин 41-дэхи ойһоо 42-дохи ой хүрэтэр гансахан жэл соо урдань хэзээшье үзэгдөө дуулдаагүй ехэ хубилалтанууд манайда болоо, социалистическэ Эхэ ороноймнай нэрэ хүндые улам өөдэнь үргэһэн, алдар солыень улам ехээр суурхуулһан үйлэ хэрэгүүд бэелүүлэгдээ.

Энэ үе соо КПСС-эй түүхэтэ XXI съезд зарлагдажа, манайда коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулгын туйлай ехэ хараа шугам тодорхойлоо, СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ тушаа долоон жэлэй түсэб баталаа. Съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон ажалшадаймнай дунда домогто долоон жэлэй түрүүшын жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө бүгэдэ арадай мүрысөөнэй хэмгүй ехэ хүсэтэйгөөр дэлгэрһэниинь мэдээжэ. Энэ мүрысөөнэй долгин соогуур арадаймнай ажахын али бүхы һалбаринуудта—промышленностьдэшье, хүдөө ажахыдашье, культурна байгуулалтадашье, наука болон техникын хүгжэлтэдэшье — түүхэтэ илалтанууд туйлагдаа.

Гансахан жэл соо Советскэ Союзнай замбуулин худар гурбан ракетэнүүдые зорюулаа ха юм. һарада аяншалһан харгы замые хамагһаа түрүүн түүхэдэ түрүүшынхеэ Совет оромнай нээгээ. Агууехэ Эхэ ороноймнай герб улаан тугтайгаар һара дээрэ һүртэйгөөр намилзажа байнхай. Манай эрдэмтэдэй бэелүүлһэн автоматическа станци замбуулин соогуур һарые тойроод ниидэжэ ябахадаа, һарын ара талые зураглан буулгажа абаад, тэрэнэй ямар үзэсхэлэнтэй байһан тухайдань тодо һонороор наашань мэдээсэнэ. Эрдэм ухаанай талаар туйлагдаһан ёһотой шэн габьяа гээшэ энэ бшуу!

Коммунистическэ партиингаа сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро социалистическэ Эхэ оронойнгоо бэелүүлһэн бусад олон габьяануудые тоолоо барахаар бэшэл. Атомай хүсэ хэрэглэн, океанай мүльһэн соогуур һаадгүйгөөр тамаржа ябааша «Ленин» гэжэ атомоход тухай хэлэнгүй байхын аргагүй. Энэмнай баһал 1959 ондо бүтээгдээ ха юм. Тэрэшэлэн хэдэн олон хүсэтэ электростанцинууд, шэнэ шэнэ фабрика болон заводууд, Культурын ордонгууд баригдаа, баригдажашье үргэлжэлһөөр. Эхэ оромнай урдань үзэгдөөгүй хүгжэлтынгөө замда гараад, урагшаа коммунизм тээшэ хэзээ хэзээнэйхиһээ түргэнөөр, найдамтайгаар зорижо ябана.

1959 ондо түүхэтэ удхашанартай баһа нэгэ хэрэг үйлын болоһон тухай тэмдэглэнгүй байхаар бэшэ, КПСС-эй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи Секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев Америка айлшалжа ошоод, США-гэй президент Эйзенхауэртай уулзажа, уласхоорондын шухалын шухала асуудалнуудые эбтэйгээр хөөрэлдэжэ шиидхэхэ тухай үнэн зүрхэнһөө ярилдахаһаа гадна, Америкын арад зондо Советскэ Союз тухай, тэрэнэй гадаадын болон дотоодын политика тухай, совет хүнүүдэй ажабайдал тухай үнэн зүбөөр, ойлгосотой тодоор, дэлгэрэнгыгээр тайлбарилжа үгөө.

Мэнэ һая болоод үнгэрһэн СССР-эй Верховно Соведэй гурбадахи сесси Советскэ Союзай уласхоорондын байдал, гадаадын политика тухай Н. С. Хрущевой элидхэл зүбшэн хэлсээд, Советскэ правительствын гадаадын политикые бүрин хүсэлөөр һайшааһан тогтоол баталан абаа.

Советскэ правительствынгаа гадаадын политикые совет хүнүүд үнэн зүрхэнһөө һайшаажа, али болохоор дэмжэнэ. Тиигэнгүй яаха һэм. Совет гүрэнэймнай гадаадын политика уласхоорондын түгшүүрилтэ байдал болюулха, дай огто хэхэгүй, уласхоорондын асуудалнуудые эбтэй хөөрэлдөөгөөр шиидхэхэ, бүхы дэлхэйн оронуудай, бүхы арадуудай хоорондо ахадүү ёһоной хани харилсаа тогтоохо, хэтэ мүнхэдөө эб найрамдал хангаха хэрэгтэ зорюулагданхай.

Энэ политикын шадамар бэрхээр бэелүүлэгдэжэ байһанай ашаар капиталистическэ болон социалистическэ оронуудай хоорондохи харилсаануудта илангаяа һүүлэй үедэ эрид ехэ хубилалта болоо. Гүрэнүүдэй ехэ ехэ ажал-ябуулагшад нюур нюураараа уулзажа, уласхоорондын шухала асуудалнууд тушаа үнэн зүрхэнһөө хөөрэлдэдэг болоо.

Энэ политикын ашаар Советскэ Союз түрүүтэй социализмын лагериин оронуудай хоорондохи хани барисаан үдэрһөө үдэртэ улам бэхижэжэ байна. Арадай демократиин оронуудай ахадүү арадууднай амжалтатайгаар социализм байгуулжа байнхай.

Советскэ Союзайнгаа олон түмэн арадуудтай хамта 1959 ондо манайшье бурят арад ажахыгаа, соёл культураяа хүгжөөлгэдэ нилээд ехэ амжалта туйлаа. Ород оронтой бурят оронойнгоо һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэл болоһоной ойтой дашарамдуулан. республикамнай Советскэ Союзайнгаа дээдэ хайрада, Ленинэй ордендо хүртөө. Энэ хадаа КПСС-эй сэсэн мэргэн ленинскэ национальна политикын хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байһыень элеэр гэршэлнэ.

Агууехэ Октябриин революциин 42 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн республика доторнай үргэнөөр дэлгэржэ, бага бэшэ амжалтанууд туйлагдаба. Гүрэндэ мяха, ороохо таряа, үндэгэ, хартаабха, овощь, сахарай свёкло худалдаха, тушааха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэһэн тухайдаа республикамнай Эхэ орондоо мүнөөдэр мэдээсэбэ. Энээгээрээ һанаагаа амарангүй, саашадаа бүри ехэ эршэтэйгээр, бүри оролдосотойгоор ажаллахабди гэжэ үйлэдбэриимнай түрүүшүүл тангариг үгэнэ.

Марксизм-ленинизмын туг доро, Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэреэр—урагшаа, коммунизм тээшэ!

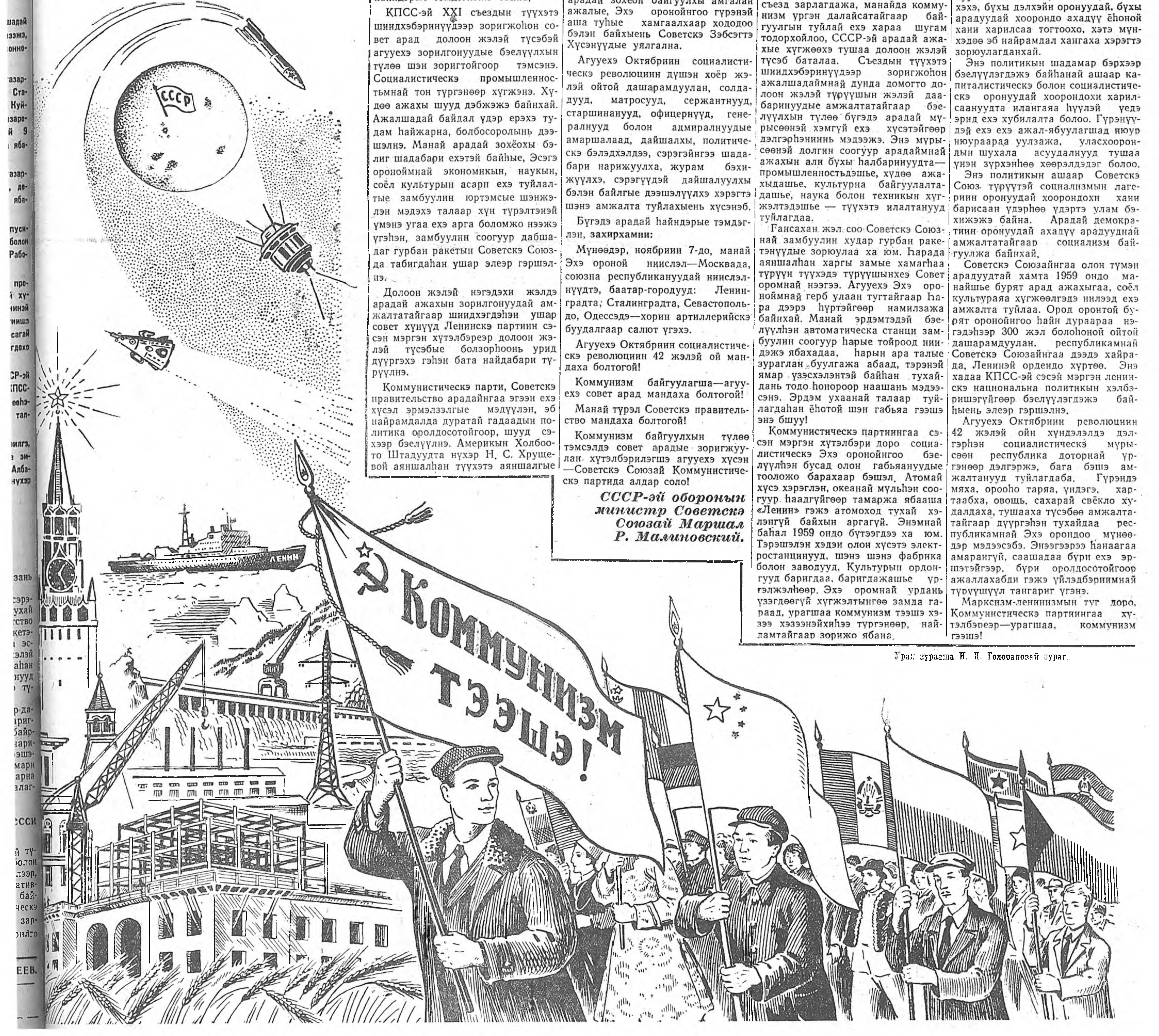

Уран зурааша Н. Н. Головановай зураг.

1917

КПСС-эй ХҮТЭЛБЭРИ ДОРО…

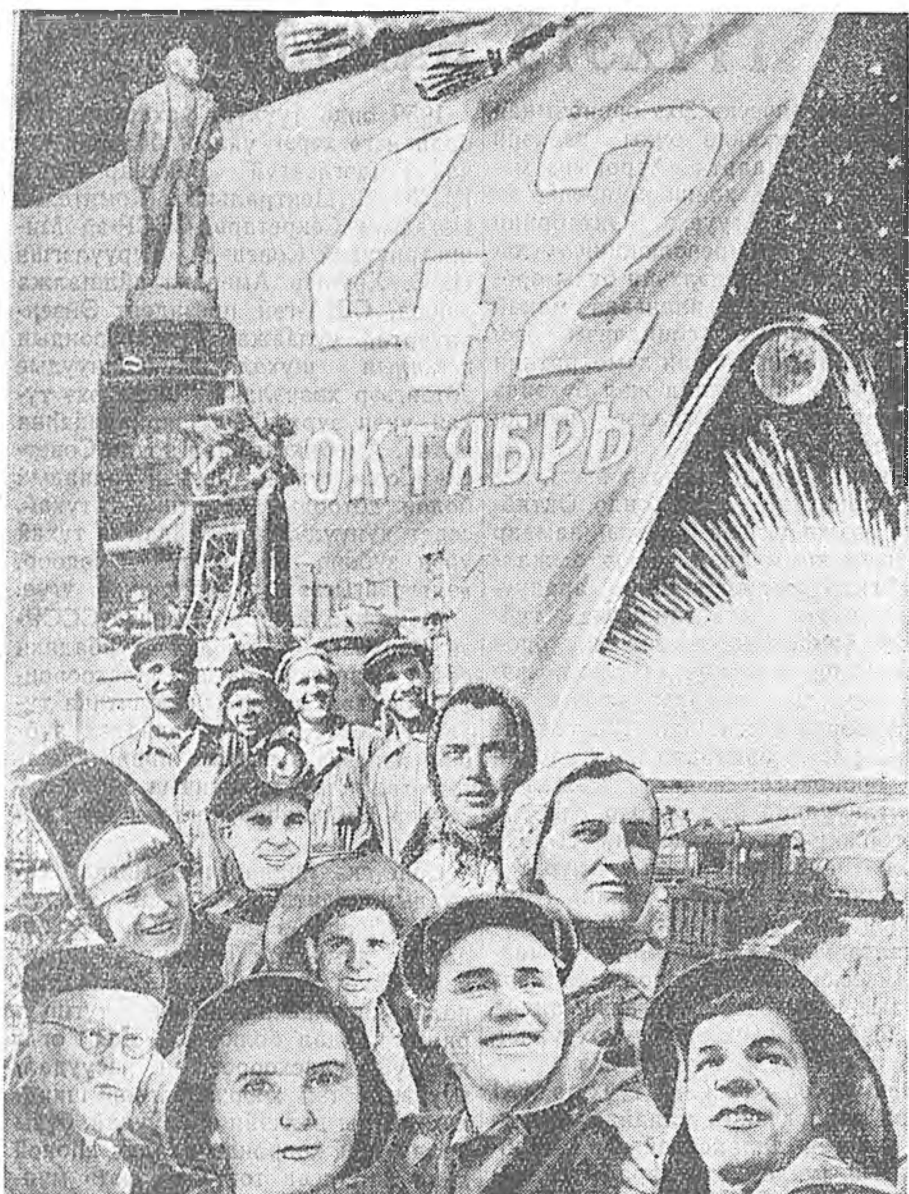

Манай түрүүшүүлдэ үгэ үгтэнэ:

Тарган мал тушаахаб

Ц. ТОГОЧЕЕВ,
Бичурын совхозой буруушан

Парти, правительствомнай мал ажалда онсо анхарал хандуулжа, мал ажалһаа абтадаг продукциин хүн бүхэндэ хүртэсын талаар США-с хүсэхэ зорилго табяа һэн. Энээниие бодотоор бэелүүлхын тула совхозоймнай малшад шангаар тэмсэжэ байна. Мяха худалдаха долоон жэлэй даабари гурбан жэл соо дүүргэхэ зорилго табигданхай. Мүнөө совхоздо 600 толгой хашараг, буруу шахагдажа эхилээ.

Август һараһаа би 123 буруу харууһалжа эхилээ һэм. Харин октябриин нэгэндэ хамта 45 центнерээр нэмээд байгаа.

Октябриин һайндэрэй, партиин ЦК-гэй ээлжээтэ Пленумэй хүндэлэлдэ шэнэ уялга абааб. Буруунуудайнгаа тус бүриин шэгнүүр 110 килограммаар нэмээжэ, тарган мяха гүрэндэ тушаахаб.

Жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэбди

С. ШИТОВ,
Сэмбын фабрикын бригадир

Манай бригада фабрика соогоо түрүүлэн, коммунистическэ ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэһэн юм. Иимэ нэрэ зэргын бэлэхэнээр олгогдодоггүй байһаниинь мэдээжэ. Оролдохо, хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ хэрэгтэй.

Октябриин һайндэрэй вахтада жагсахадаа, ноёһо ээрэлгээр жэлэйнгээ түсэб уридшалан дүүргэхэ уялга абаһан байгаабди. Үйлэдбэриингоо бүхы арга боломжые хэрэглэн, продукци бүтээн гаргаха жэлэйнгээ даабариие болзорһоонь хоёр һараар урид дүүргэһэн байнабди. Түсэбөө уридшалан дүүргэхэ гээшэ уялгаяа дүүргэхэ хахад хэрэгнай байгаа. Нүгөөдэ гол зорилгомнай юу байгааб гэхэдэ, ээрэгдэһэн бүхы нооһонойнгоо 98 процентые нэгэдэхи сортоор тушааха ёһотой байбабди. Ашагладаг бүхы түхеэрэлгэдөө техническэ һайн харууһа хангахабди.

Ажалша уншагшадаа амаршалнаб

Д. БАТОЖАБАЙ,
уран зохёолшо

Эхэ оронойм плантануудай эрэлхэг зоригтойгоор, эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллахые уряална.

«Тѳѳригдэһэн хуби заяан» гэһэн романайнгаа хоёрдохи ном бэшэжэ эхилбэб. Тэрэнэй гол герой Аламжын хуби заяантай холбоотойгоор Пекин, Петербург, Урга (Улаан-Баатар), Лондон хотонуудай, мүн манай бурят нютагуудай арад зоной ажабайдал харуулха зорилго урдаа табинхайб.

Өөрынгөө үе сагай жаргалта байдал харуулһан «Толи нуур» гэжэ новестьёо дүүргэөб.

Хүндэтэ уншагшад, агуусхэ һайндэрөөр дашарамдуулан, таанадаа амаршалхыем зүбшөөгыт.

Шэнэ сагай шэнжэ

«Шэрэм булад харгыгаар Шэнхинэсэ табилуулаа поездоороо...» гэжэ арадай нэгэ дуун соо хэлэгдэдэг. Сибириин тала дайдаар шэнхинэсэ табилуулдаг тэрэ поездын паровоз, вагонууд Ленинэй орденто ПВЗ-гэй олон мянган хүдэлмэришэдэй хүсөөр заһабарилагдадаг гээшэ. Эдэнэй нэгэн болохо Кирилл Васильевич Бузановай бригадые хүсэд һайн мэдэхэшьегүй һаа, дуулаагүй хүн үсөөн.

Заводой механическа-бүридхэлгын цехтэ паровозой орёо оньһото деталь, узелнууд хабсаргагдадаг. Тиимэһээ эндэ оньһон техникэ ондоо цехүүдэйхиһээ олон, хүдэлмэришэдыншье техническэ бэлэдхэлэйнгээ талаар нүгөөдүүлһээ илгардаг байжа болохо.

Партиин XXI съездын нээгдэхэ үеэр коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэл орон доторнай һаял дэлгэржэ байһан юм. Механическа бүридхэлгын цехтэ болоһон үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ Кирилл Бузанов иигэжэ хэлээ һэн:

— Үргэн далайсатайгаар коммунизмын байгуулагдажа эхилһэн энэ үедэ коммунистическэ ажалай бригадын шэнэ нэрэ зэргэ бии болобо. Ажал хэрэгтээ коммунистическэ ёһоор хандахаһаа гадна, ажаһуудалаараа, һуралсалаараа эрхим жэшээ харуулһан бригада иимэ үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэхэ байна. Манайшье бригада тиимэ нэрэ зэргэтэнэй нэгэн болохо гэжэ шиидээ.

Тэрэ гэһээр хэдэн һара үнгэрөө. Нүхэр Бузановай бригада хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ шадаба. Коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэхэ ёһоороо хүртэнхэй.

— Бузановай бригадын хүбүүд ямаршье даабари дүүргэжэ шадаха, шадамар бэрхэ залуушуул даа,—гэжэ цехын начальник нүхэр Дарымов хөөрэнэ.—Хэдышье орёо деталь байг—хамаагүй, ядалдаабди гэжэ хэлэхыень дуулахагүйш. Хаһа сагтань, хэм хэмжүүр соохононь бүтээһэн лэ байдаг. Мүн ажалай журам һайнаар сахидаг, ажабайдалаараашье жэшээ харуулдаг юм. Иимэ хүбүүдтэ коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэ олгонгүй яажа болохоб.

Бригадын гэшүүд тус бүридөө олон ондоо станогуудта хүдэлмэрилдэг аад, ямаршье сагта бэе бэеэ һэлгэжэ шадаха болонхой. Токарна станогто хүдэлдэг Бузанов, Бураков гэгшэд—фрезернэ станогто хүдэлхэ, фрезеровщигууд Столяров, Пономарев гэгшэд—мүлилгын, тошиилдохо мэргэжэл шудалһан байна. Эдэнэр иигэжэ олон мэргэжэл шудалһан дээрэһээ ямаршье хүдэлмэри һаадгүйгөөр дүүргэнэ. Жэшээнь, бригадын гэшүүн Столяровойнгоо амаралтада гарахадань, тэрэнэй хэдэг фрезернэ хүдэлмэриие Вениамин Бураков хээд байгаа. Бэе бэедээ туһалжа, гээгдэлдэ ороһон нүхэдөө түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргажа, хамтаараа амжалта туйлаха гэдэг коммунистическэ ажалай ёһо гуримые энэ бригадынхид наринаар сахидаг болоһониинь һайшаалтай.

Агуусхэ Октябриин 42-дохи ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн үнгэрэгшэ һарын хоёрдохи арбан хоногто түлэг дундаа ябажа байба. Иимэ үедэ минута бүхэнэй үнэтэй байдагынь мэдээжэ. Эгээл тиимэ үедэ Валентин Бураков фрезернэ станок даажа хүдэлөө. Хоёрдохи халаанай хүдэлмэриин һаяхан эхилээд байтар станогынь доһолоод, оньһонуудынь тээгэлдэжэ эхилбэ. Иигэжэ абиртахыень хараһан бригадир Бузанов өөрынгөө станок байлгаад, туһалхаяа ерээ. Бригадир өөрөөшье юунэй болоһые даб дээрэ ойлгожо ядаба. Тиигэһээр байтараа шалтагааниень ойлгожорхёо.

— Валя, харыш, моторшни гэдэргээ, буруу тээшээ эрьелдэжэ байнал,—гэжэ ехэ гайхангяар хэлэбэ.

— Нээрээ тиигэнэл, энэмни яахадаа иибэб?

— Халаанай забһарта электрик проводаа һэлгэхэдээ, холбооень буруу табижархёо. Саашадаа, ши энэ мэтын юумые ойлгожо абадаг боло,—гэжэ бригадирынь ханамжатайгаар ойлгуулан, станогыень заһалсажа үгөө һэн.

Кирилл Васильевичын бригада февраль һараһаа хойшо коммунистическэ ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысэжэ, халаан бүхэнэйнгөө нормые хоёр дахин шахуу дүүргэнэ, бүтээһэн детальдань нэгэшье голодоһон байхаяа болёо.

Бригадын гэшүүд ажалдаа нимээр хандахаһаа гадна, коммунистическэ ёһоор ажаһуудаг болонхой. Үдэшын һургуулиин 6-дахи класста һурадаг. Бураковород хэлээр даб дээрэ ядалсадаг байгаа. Бригадаараа хэлсэжэ,ород хэлэнэй грамматика һайн мэдэдэг Юрий Столяровтоо даабари үгэһэн юм. Энэ туһаламжын ашаар Бураков диктант бэшэхэдээ «4», «5» сэгнэлтэ абадаг болоо. Энээнэйнь харюуда Столяровые шатарта һургаа.

Коммунистическэ ажалай бригадын залуу гэшүүд гэр бүлынхидтэеэ хамга кино, театрта ошодог, һайндэртэ суггаа сэнгэдэг болоһониинь һайшаалтай. Иигэжэ коммунистическэ ёһоор ажалладаг, ажаһуудаг болоһон бригада заводойнгоо коллективэй дунда мэдээжэ болонгүй яахаб!

В. Каток.

Тоо, баримтанууд

★ *Республикымнай промышленность энэ жэлэй юһэ һарын туршада продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө 103 процент, тэрэ тоодо, Бурядай совнархозой промышленность мүн лэ 103 процент дүүргэһэн байна.*

★ *Энэ үе соо Бурядай АССР-эй бүхы промышленностиин ажалай бүтээсэ нёдондонойхиһоо 6 процент, тэрэ тоодо металл болбосоруулдаг промышленностиин — 7 процент дээшэлбэ.*

★ *Республика доторнай мүнөө зуу шахуу уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшодой творческо бригаданууд хүдэлнэ. Гансахан Улан-Удэ городой предприятинуудта эмхидхэлэй-техническэ мянга гаран хэмжээ-ябуулга бэелүүлэгдэжэ, бүхыдөө 13 миллион түхэригэй алмалта үгэхэ уралан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын 1950 дурадхал ороо. Үнгэрэгшэ һаралуудта 89 элдэб түхеэрэлгэ һэльбэн шэнэдхэгдээ.*

Орьёл өөдэ

Душэн хоёр жэл үнгэрөө. Баярай түүхэтэ энэ ойдоо манай орон бүри ехэ хүсэ нэмэнги, нэрэтэй түрэтэйгөөр хүрэжэ ерэбэ.

Хоёр һарын урда тээ манай Коммунистическэ партиин ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. С. Хрущев Америкын Холбоото Штадуудаар хоёр долоон хоногто аяншалжа ерэбэ. Эдэ арбан гурбан хоног дэлхэйн зоной зүрхэ доһолгоо.

Нүхэр Хрущевой ябаһан зам, хэлэһэн үгэ, хэһэн хэрэг хаража, дуулажа байһан юрын американецууд олон юумэ ойлгоо. Сагаан Ордон соо үндэр дээдэ тушаалтай президенттэй дэлхэйн байдал һайжаруулха тухай һанал бодолоо хөөрэлдөө. Хорон хэлэтэй, хадхуу гуурһатай, биб гэһэн политика эрхилэгшэд, бэшээшэнүүдтэйнь уулзажа, урдаа оруулангүй торгоо. Ажалшан хүдэлмэришэн, юрын зонтой уулзахадаа тэдэнэй ушар байдал ойлгожо, уян зөөлэн сэдьхэлээр угтаа. Н. С. Хрущев—һонор хурдан ухаатай, эсэхэ сусахаяа мэдэхэгүй, алишье хүнтэй ямаршье газарта уулзажа хөөрэлдэхэ хүн байна гэжэ американецууд таняа.

Н. С. Хрущев США-гаар ябажа ябахадаа коммунизмын хэрэг, үзэл суртал хамгаалжа, хэды эрид шангаар хөөрэлдөө, мүнөө үеын хоёр ондоо гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанай орёо бэрхэ асуудалнууд тушаа һанамжаяа хэлээ. Иигэжэ хоёр ондоо үзэл баримталһан гүрэнүүд эбтэй оршон байдалда ажаһууха аргатай, тэдэнэр арсалдаата асуудалнуудаа зэбсэгтэ хүсөөр бэшэ, үгэ хэлээрээ ойлголсохо, шиидхэлсэхэ шадалтай гэһэн эбэй бодол олоной сэдьхэлдэ түрүүлээ.

Сентябриин 18-най үдэр. Энэ үдэр хүн түрэлтэнэй сээжэдэ хододоо хадуугдаа. Энэ үдэр ООН-эй Генеральна Ассамблейн суглаан дээрэ Н. С. Хрущев Совет гүрэнэй үмэнэһөө буу зэбсэг бүхы дээрэнь хүсэдөөр үгы хэхэ гэжэ дурадхаа. Эб найрамдал баримталдаг Совет гүрэнэй политикын хараа шугам урда урдынхиһаа элеэр үзэгдөө.

Совет ороной нэрэ хүндэ, тэрэнэй эб найрамдалай түлөө тэмсэһэн хэрэг дэлхэйн арадуудай дунда улам бүри үргэдэжэ байна. Энэ хэрэгтэ Н. С. Хрущевой США-гаар хэһэн аяншалга айхабтар ехэ нэмэри нүлөө үзүүлээ.

Манай гүрэн ажалай амжалта, соёл болбосорол, эрдэм ухаанай асари ехэ туйлалтануудаар һайндэрөө угтаба. Энэ ондо долоон жэлэй түсэбэй түрүүшын жэлэй даабари үлүүлэгдэжэ байна. Юһэн һара соо гаргаха продукциин хэмжүүр холо үлүүлэгдээ, мүнөө жэлэй түсэб дүрбэн процентээр үлүү дүүргэгдэхэнь гэжэ хараалагдажа байна. Мяха, һү, үндэгэ гэхэ мэтэ эдихэ юумэ абахаар хараалагдаһан энэ жэлэй түсэб октябриин 20-до үлүүлэн дүүргэгдээ.

Мэнэ һаяхан СССР-эй Верховно Соведэй сесси хойто жэлэй түсэб баталаа. Тиихэдээ ерэхэ жэлдэ долоон жэлэй түсэбые урид дүүргэхэ лабтай һуури табигдаха юм гэжэ шиидхэһэн байна.

Бүхы оронтоёо хамта манайшье Бурядай республика һайндэртөө баясан хэлэхэ амжалтатай. Бурят ороной ородой гүрэнтэй һайн дураараа нэгэдэһэнһээ хойшо 300 жэл гүйсэһэнэй ойн баяраар дашарамдуулан, ажахы, соёл болбосоролой талаар туйлаһан амжалтануудайнгаа түлөө манай республика Ленинэй орденоор энэ зун шагнагдаа. Иимэ ехэ шан тэмдэг миин абадаггүйбди гэһэн мэтэ республикын ажалшад эршэмтэй шангаар ажаллана. Гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргээ, 9 һара соо продукци гаргаха түсэбөө 103 процент бүтээгээ.

Республикамнай литература, искусствын хоёрдохи декадада бэеэ зэһэнхэй. Һүүлэй хоёр жэл соо уран зохёолшоднай зуугаад ном хэблүүлээ, тэдэнэй дунда арадай эпос «Гэсэр», Х. Намсараевай суглуулагдамал зохёолнуудай табан боти, Н. Балданогой, Ц. Шагжинай шэлэгдэмэл зүжэгүүд, Д. Батожабайн «Тѳѳригдэһэн хуби заяан», Ч. Ц… дендамбаевай «Т… рэл нютагһаа холо» гэһэн ро… нууд, олон повесть, шүлэг… рассказуудай согсолборинууд б… лоно. Гурбан театр респуб… кынгаа уран зохёолшод, … жэмшэдэй бэшэһэн, мүн … дой, бэшэ бэшэ арадуудай … хэни зүжэг, бүжэг, оперо … абажа, наада табинхай. Уран … раашад, гүрэнэй филармони… уран һайханай хэдэн коллектив… мүн лэ ехэ бэлэдхэлтэй.

Энэ һайхан амжалтануу… ноябрь һарын 27-һоо декабриин… болотор Москвагай хэдэн … театр, музейнүүдтэ харуулжа, … лэлэй ажалшадые баясуулха.

Бурят республикын соёл бол… соролой дэбжэлтэ манай оро… уран һайханай, эрдэм ухаанай … лаар туйлагдаад байһан амжа… нуудые харуулха нэгэ гэршэ. Би… нэй орьёл өөдэ—коммунизмда … рин ябаһые гэршэлнэ.

Орьёл өөдэ! Оройгүй хүхэ … хан тэнгэри. Олон түмэн … Мүнгэн сагаан һара. Алтан … наран. Хизагааргүй замбуулин … хи байдалые хүн түрэлтэн … үнинһөө хойшо ойлгохо гэжэ … доо гээшэб!

1959 оной октябриин 27-ной … хүн түрэлтэнэй ухаан бодолой … хэдэ алтаар бэшэгдэхэ. Замбу… соогуур дабшаха Совет гүрэнэй… кетэ һарые тойроод, хүндэ хара… хагүй ара талынь дүрсэ жара… ган модонһоо буулгаад, газ… байһан манда эльгээбэ. Манай… дэм ухаан, ажалша уран гар… буулин шэнжэлхэ, үзэхэ хэ… шэнэ алхам хэбэ.

Гурбан зуун табин жэлэй … Галилей эрдэмтэ гал шэлээр … тээшэ түрүүшынхеэ хараа … Ууланууд, гүнзэгы жалга яама… һарада бии гээшэ аа гү гэжэ … нэй тухайлһанһаа хойшо эрд… ехэ ехээр томо болгодог дура… тээжэ, Һарын наашаа хар… нюур бараг һайса тухайлха бо… байгаа. Иигэжэ эрдэм ух… урагшаа дабхин ябажа байхад… волюциин урда тээ бурят ара… нөөхил гээгдэнги янзаараа һү… Наран, одо мүшые бурхан … мүргэжэ, тэнгэридэ хандан һү… жэ байгаа һэн.

Энэ мэтэ хожомдонги бай… байһан бурят зон Совет за… үедэ эрдэм ухаанай дээжэдэ хү… сөөд, замбуулин соогуур да… ракетэ бүтээлсэжэ, түби дэ… байдал, шудалжа, Һаратай зо… байна. Урданай хуушан тэ… нүүдэй орондо Соведэй … Москвагай далай, Ломоно… Циолковскиин, Жолио-Кюри… рэмжэтэ шобхонууд гэхэ мэтэ… нүүдые хадуужа абана.

Мүнөө һайндэрэй баярай … дээрэ али нэгэн хүдөө нютаг… рят һурагша «Орьёл өөдэ» … эхилнэ. Тэрэнэй сээжэ хэтэ … энхэ тайбанай тунгалаг аг… амилна. Тэрэнэй холые ш… нюдэндэ шэнэ шэнэ орьёл… коммунизмын даблан, замбу… үнлэр харагдажа байна.

Бидэнэр орьёл өөдэ дабхи… набди!

Ц-А. Дугар-Ни…

Тоо, баримтанууд

✦ *Энэ жэлэй юһэ һарын туршада республика доторнай байрын олон гэр ашаглалгада оруулагдаа. Тэрэ тоодо совнархозой предприятинууд 36 мянган 456 дүрбэлжэн метр байрын талмай ашаглалгада оруулба.*

✦ *Республика доторхи капитальна барилгада энэ жэл 350 миллион 354 мянган түхэриг мүнгэн һомологдоо. Тэрэ тоодо совнархозой предприятинуудай барилгада 243 миллион 230 мянган түхэриг һомологдонхой юм.*

АГУУЕХЭ ОКТЯБРЬ КОММУНИЗМЫН ЗАМ НЭЭ…

АГУУЕХЭ Октябриин социалистическэ революци хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шэнэ саг үе нээжэ үгөө. Хуушан, капиталистическэ дэлхэй «бүхы талаһаа һандаран һалаха, социалистическэ обществын мүндэлэн һалбарха» шатада оронхой. (В. И. Ленин. Зох. т. 27, 106 хууд.). Капитализмһаа социализмда, коммунизмда хүн түрэлтэнэй орохо эхин шатые Октябрь табижа үгөө.

Манай орон дотор хүдэлмэришэн анги ажалша таряашадтай суг хамта засагаа гартаа абажа, обществын хүгжэлтэдэ асари ехэ алхам хэһэн байна. Иигэжэ общественнэ шэнэ байгуулалтые байгуулха бодото арга боломжо түүхэдэ түрүүшынхеэ бии болоһон юм. Олонниитэ арад зоной ажабайдалые шэнэлэн хубилгаха жэшээлэшэгүй ехэ, орёо бэрхэ зорилго хүдэлмэришэн ангиин, тэрэниие ударидагша—Коммунистическэ партиин урда табигдаа һэн.

Коммунистическэ парти манай орон дотор социализм байгуулха ленинскэ түсэбые бэелүүлхэ хэрэгтэ совет хүнүүдые зоригжуулан эмхидхээ. Ороноо социалистическэ ёһоор индустриализацилха, хүдөө ажахыгаа нэгэдүүлхэ политикые бэелүүлжэ, Эхэ оромнай богонихон болзорой туршада социалистическэ хүсэн түгэс индустриально-колхозно гүрэн болобо. Энэ хадаа Коммунистическэ партиин теори болон политикын түгэс илалта мүн.

Түүхэдэ түрүүшээр социализмын зам нээгээд, совет арад Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро оронойнгоо үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые саашадань хүсэтэйгөөр дэбжээхын, социализм байгуулгые түгэсхэжэ, коммунизмда удаа дараалан орохын түлөө тэмсэл дэлгэрүүлбэ. Коммунистическэ парти марксизм-ленинизмые хүтэлбэри болгон, советскэ обществын урагшаа дабшаха тодорхой замые заажа үгөө. Коммунизм байгуулха марксистско-ленинскэ түсэбтэ КПСС-эй XX, XXI съезднүүд элитэ ехэ оруулалта хэһэн юм. Эдэ съезднүүд зохёон байгуулхы марксизм-ленинизмын түгэс хүсые харуулаа, партиин ажабайдал, ажалябуулгадань, оронойнгоо хүгжэлтэдэ, уласхоорондын коммунистическэ хүдэлөөндэ туйлай ехэ нүлөө үзүүлжэ байна.

Партиин эдэ съезднүүдэй, КПСС-эй ЦК-гэй Пленумүүдэй шиидхэбэринүүд эрид шууд бэелүүлэгдэжэ, ороноймнай экономическа, соёл культурын ажабайдалай бүхы һалбаринуудта, наука болон техникын хүгжэлтэдэ туйлай ехэ амжалта туйлагдаа. Газар, Нарые тойруулан хэмэл одонуудые, Һарада хүрэхэ ракетые, Һарые тойрон ниидэхэ түбинүүд хоорондын автоматическа станциие табиһан ушар СССР-эй һалбаран мандаһан һүр хүсые, промышленность, наука болон техникые хүгжөөхэ талаар гайхамшаг туйлалтануудые, социалистическэ байгуулалтын агууехэ булюу һайниие эли тодоор харуулна. Совет арадай туйлаһан илалтанууд манай ороной хүгжэлтынгөө шэнэ шатада—коммунистическэ общество үргэн далайсатайгаар байгуулха шатада орохо эрхэ нүхэсэлые бэлэдхээ.

Душэн хоёр жэл—түүхын хэмжээгээр тиимэшье ехэ болзор бэшэ. Теэд энэ үе соо газар дэлхэй дээрэ ямар ехэ хубилалта болооб! Коммунизмын үзэл сурталаар дэлхэйе шэнэдхэн хубилгаха агууехэ хэрэг гансашье манай орон дотор бэшэ, харин Хитадта, Польшодо, Чехословакида, Болгарида, Румынида, Венгридэ болон Европа, Азиин бусад оронуудта бэелүүлэгдэнхэй. Мүнөө Эльба болон Адриатикаһаа Урда-Хитадай далай хүрэтэр оршодог социализмын дэлхэйн системэ байгуулагданхай.

Дэлхэйн социалистическэ системэ—арадуудай агууехэ түүхэтэ туйлалта мүн. Октябриин революци марксизм-ленинизмын нэгэдэхи, тиихэдэ СССР-тэ социализмын илалта — марксизм-ленинизмын хоёрдохи түгэс илалта байгаа һаа, социализмын дэлхэйн системые байгуулга коммунизмын үзэл сурталай гурбадахи асари ехэ илалта болоно.

Мүнөө социализм хүсэд дүүрэн, эсэслэн илаа. Теоретическэ, политическэ ехэ удхашанартай энэ тобшолол КПСС-эй XXI съезд хээ.

Үдэр ерэхэ тудам хүгжэн бэхижэжэ байһан социализмын дэлхэйн системэ эб найрамдалда, демократида, хүн түрэлтэнэй хүгжэн ургалтада аша туһатайгаар дэлхэйн үйлэ хэрэгүүдтэ шиидхэхы нүлөө үзүүлжэ байна.

Манай орондо коммунизм байгуулга марксистско-ленинскэ һургаалые саашадань хүгжөөхэ талаар шэнэ, ашаг ехэтэй хэрэг болоно. Энэ һургаалые саашадань зохёон хүгжөөхэ һайн жэшээ КПСС-эй XXI съезд харуулаа. Н. С. Хрущевой элидхэл, съездын шиидхэбэринүүд дотор ажабайдалһаа, ажал хэрэгһээ уламжа… раһан шэнэ теоретическэ а… нуудта харюу үгтэбэ.

Коммунизмда дамжан … хүсэн түгэс материально-те… скэ үндэһэ һуури байгуулх… раална. Энэ үндэһэ һуури… бүхэнһөө шадабариин зэрг… бүхэндэ хэрэгтэй соонь… коммунизмын ёһо гуримда … ябадалые хангаха ёһотой ю… най парти коммунизмын мат… но-техническэ үндэһэ һуури… гуулгада гол анхаралаа х… жа, мүнөө үеын гол шухал… дал—капитализмтай социа… хэдэг амгалан ёһоной эко… ска мүрысөөндэ саг болзор… арьбалха асуудалые шиидхэ… нөө бэелүүлэгдэжэ байһан … жэлэй түсэб—хурдан тү… һалбаран хүгжэхэ долоон жэ…

СССР-эй долоон жэлэй тү… циалистическэ бусад орону… дай ажахые хүгжөөхэ т… дүүргэгдээд байхадаа, 19… социализмын дэлхэйн систе… хэй дээрэхи промышленно… продукциин хахадһаа ехые… бэрилэн гаргадаг болохо … хадаа үйлэдбэриин талаар… ной ажал-ябуулгын шиид… рэгтэ туйлагдаһан агууе… мүн болохо байна.

Капитализмтай социали… дэг амгалан ёһоной мүр… СССР-эй экономическа го… го болохо хүн бүхэндэ хүр… дукци үйлэдбэрилэн гарга… капиталистическэ эгээл … орон—США-е ахижа гар… лал туйлай ехэ удхашана… Советскэ Союз хурдан т…

УРАГШАА, КОММУНИЗМ ТЭЭШЭ! 1959

АМЖАЛТАЯА БАТАДХАН, УРАГШАА ДАБШАЯ

Оронойнгоо арадай ажахые гүжөөхэ долоон жэлэй асаехэ түсэбэй түрүүшын жэлаймагай хүдөөгэй ажалшад соалистическэ ехэхэн уялгануудые баһан юм. Тэдэ уялгануудаа бэелүүлэн, аймагай колхозууд, совхоз Агуухэ Октябриин 42 жэлэй һайндэрые амжалтатай, илалтатайгаар угтажа байна. Энэ түүхэтэ һайндэй хүндэлэлдэ аймаг дотор социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ.

Абаһан уялгаяа бэелүүлхын түлөө колхознигууднай, совхозой хүдэлмэришэд мүнөө жэл эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Тиигэжэ шэрүүн хүйтэн уларилтай Яруунын аймагта һая наашыншье үзэгдөөгүй ургаса хуряагдаба. Колхозууд таралангай гектар бүриһөө дунда зэргээр 11,3 центнер, совхоз — 9,4 центнер ургаса хуряагаа. Зарим түрүү колхозууд, жэшээлхэдэ, «Коммунизм», «Рассвет», «Победа», «Дружба» колхозууд гектар бүриһөө 18—22 центнер хүрэтэр таряа хуряаһан байна. Тэрэшэлэн харабхын, тэжээлэй ургамалнуудай, ощиин һайн ургаса хуряагдаа.

Баян ургаса гээлтэ хоролтогүйгөөр, богони болзорто хуряагдажа, һэнтээ саг соогоо тоосогдоо, һайнаар хадагалагдажа абтаа. Манай аймаг гүрэндөө хамта 320 мянган пүүд эрхим шанартай таряа тушааһан байна. Ороолһо таряанай ян ургаса ургуулһан «Дружба» түрүүлэгшэнь нүхэр Козлов, парткомойнь секретарь нүхэр Донков) гүрэндөө 94 мянган пүүд, «Победа» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Банзарон, парторганизациинь секретарь нүхэр Дандаров) — 51 мянган пүүд, Яруунын совхоз (директорынь нүхэр Зайцев) — 72 мянган пүүд таряа тушааба. Иигэжэ манай мүнөө жэл газар тариалангай ажахын талаар ехэхэн илалта туйлаһан байнабди.

Энэ амжалта бэлээр туйлагдаа бэшэ, ехэхэн оролдолго гаргагдаа. Колхозуудаймнай, совхозой зуун механизаторнууд шэн зүтгэлтэйгөөр ажаллажа, баян ургаса ургуулжа шадаа. Зарим түрүү механизаторнууд, жэшээлхэдэ, «Победа» колхозой эрхим тракторист нүхэр Ишиев «ДТ-54» трактороор 1539 гектар зөөлэн хахалалга, «Знамя» колхозой комбайнер нүхэр Воробьев «С-6» комбайнаар гектарай таряа хуряагаа.

Мүнөө жэл ороолһо таряанһаа гадна, алибаа юумэнэй ургаса һайн байжа, ниитынгээ малда хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ, янза бүриин тэжээл бардам хүрэхөөр бэлэдхэжэ абабди. Нёдондо жэлэйхидэ орхоод хоёр дахин ехэ бүдүүн, 2,5 дахин ехэ шэмэтэ тэжээл, 16 дахин газарай эдеэ, 4 дахин ехэ таряанай зүйл малай тэжээлдэ бэлэдхэгдэбэ.

Абаһан уялгаяа дүүргэхын тулада мүн манай малшад шангаханаар оролдоһон байна. Гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө аймаг болзорһоо урид 111 процентээр дүүргээ. Энэ 4820 центнер гэхэ гү, али нёдонойхидо орходоо гурбанай нэгэ хуби шахуу ехээр гүрэндэ худалдагдаһан байна. Малайнгаа тоо толгойе 9 процентээр олошоруулхаа гадна, гүрэндэ мяха тушааха түсэбөө 129 процентээр дүүргэһэн «Путь социализма» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыдыпов, парторганизациинь секретарь нүхэр Бахлаев) КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй мүнгэн шантай дамжуулгын Улаан тугта хүртөө.

Манай аймаг гүрэндэ һү худалдаха жэлэйнгээ түсэб дүүргэхэеэ дүтэлжэ байна. «Дружба», «Знамя», «Коминтерн» колхозууд гүрэндэ һү худалдаха түсэбөө болзорһоо холо урид дүүргэнхэй. Олон колхоз, тэрэ тоодо «Коминтерн», «Путь социализма», «Коммунизм» колхозууд, совхоз гүрэндэ ноолһо тушааха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэһэн байна. Гүрэндэ үндэгэ тушааха түсэбөө аймаг дүүргэнхэй.

Иигэжэ манай аймаг Агуухэ Октябриин 42 жэлэй ойн һайндэрые амжалтатай, илалтатайгаар угтажа байна. Тиигэбэшье долоон жэлэй түсэбэй зорилгонуудые, өөһэдынгөө арга боломжонуудые хаража үзэхэ болоо һаа, энэ амжалтамнай үшөөл бага, һанаһан зориһондо хүрэхөөр бэшэ гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй. Зарим түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүнгүүд дээрэһээшье харахада, арга боломжонууд тон багаар хэрэглэгдэнэ, малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын түлөө ёһотой тэмсэл хэгдэнэгүй. Эдэ түрүүшүүл үлэмжэ һайн арга боломжотой байһандаа хүдэлмэридөө эрхим амжалта туйлана бэшэ, адли эрхэ байдалда байһан аад, оролдосын, ажаллахын хүсөөр эрхим үрэ дүн харуулна.

Арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэдэггүй байһан туладаа түрүүшынгээ зарим амжалтануудаар һанаагаа амарха ямаршье эрхэгүйбди. Манай урда ямар зорилго байнаб гэхэдэ, мүнөө жэлэйнгээ амжалтые батадхаха зуураа, саашадаа шэнэ шэнэ илалтануудай түлөө шармайн оролдохо, долоон жэлэй түсэбөөр табиһан тодорхой зорилгонуудаа хойно хойноһоонь бэелүүлхэ хэрэгтэй. Дутуу дунданууднай, шиидхэгдээгүй асуудалнууднай үшөөл олон гэжэ манай аймагай хүдөөгэй ажалшад, партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэд һайн мэдэнэ. Хэдэ хэдэн колхозуудта газар тариалан муугаар эрхилэгдэнэ, малай харууһа, эдеэлүүлгэ бирагүй байһаар.

Манай нэгэ ехэ дутагдал юуб гэхэдэ, олон мал һубайрна. Мүнөө жэл колхозууд зуун эхэ мал бүриһөө оройдоол 61 хурьга, 62 тугал абажа, түлжүүлһэн байна. Малаа искусственна аргаар, һайнаар ороондо оруулжа, эхэ малай һубайралгатай тэмсэхэ гээшэ манай шухала зорилгонуудаймнай нэгэн болонхой.

Олон колхоздо мал шахаха, залуу мал һайнаар түлжүүлхэ хүдэлмэри үшөөл хангалтагүй.

Дутуу дундануудаа мэдэрэн, колхознигууднай, совхозой хүдэлмэришэд партийна организацинуудайнгаа хүтэлбэри доро малай үбэлжэлгые хоролто гарзагүйгөөр, эмхитэйгээр үнгэргэхын, үбэлэй һарануудта ашаг шэмыень улам дээшэлүүлхын түлөө оролдожо байна. Мүнөө колхозууд болон совхоздо 5000 шахуу буруу, хашарагууд шэгнэгдээд, шахалганда табигдаа. Түрүүшээр харууһа, эдеэлгээр һэбэрээ байгаашье һаа, залуу мал шэгнүүрээ һайнаар нэмээнэ. Жэшээлхэдэ, совхозой 1300 гаран буруу, хашарагууд гансахан һара соо 298 центнерээр гэхэ гү, али нэгэ нэгэнинь сүүдхэдээ 800 граммаар шэгнүүрээ нэмээжэ байба.

Мүнөө жэл үүлтэр һайжаруулгын хүдэлмэриие урда урдынхиһаа эдэбхитэй һайнаар ябуулдаг болообди.

Арга боломжонуудаа тооложо үзөөд, колхозууднай, совхознай ерэхэ жэлдэ урдаа ехэхэн зорилгонуудые табиба. Жэшээлхэдэ, хойто жэл колхозууднай гүрэндэ 25 мянган центнер, совхоз 8 мянган центнер мяха, хамтадаа 60 мянган центнер һү, 2,5 мянган центнер ноолһо худалдаха гэжэ хараалба.

Манай аймаг саашадаа малһаа ашаг шэмэ хэдэн дахин ехээр абадаг болохо гүйсэд арга боломжотой. Гансал оролдохо, ажаллахал хэрэгтэй.

Д. Раднаев,
КПСС-эй Яруунын айкомой секретарь.

Ажалша бэрхээр хүмүүжүүлхэ

Һургуулинуудые ажабайдалтай холбоотой болгохо тушаа хуулиие бэелүүлхэ талаар хэжэ байһан хүдэлмэри тухайгаа богонёор хэлэлтэй.

Манай Мухаршэбэрэй дунда һургуулида үйлэдбэриин бригада эмхидхэгдэһээр 4 жэл болобо. Эдэ жэлнүүдтэ һургуулиимнай ахалагша классуудай һурагшад дүтынгөө колхозуудай ажал хүдэлмэридэ хабаадалсажа, нилээд ехэ хүдэлмэри хэһэн байха юм.

Тиигэбэшье һурагшадай үйлэдбэриин бригада колхозой ажалда бүхэли жэл соо хабаададаггүй байгаа бшуу. Һуралсалай, хүмүүжүүлгын талаар энэ дутагдалые хараадаа абан, манай һургуулиин багшанар саг үргэлжын үйлэдбэриин бригада эмхидхэхэ гэжэ шиидэһэн юм. Иигэжэ «Коммунизм» колхозтой хэлсээ баталжа, үйлэдбэриимнай бригада эндэ саг үргэлжэ ажалладаг болоо бэлэй.

Һурагшадай үйлэдбэриин бригадада 526 гектар эдлүүриин газар, тусхай техникэ даалгагдажа үгтөө һэн. Мүн һурагшад колхозой мал ажалда туһаламжа хүргэнэ.

Үнгэрэгшэ хабар тус бригада 172 гектарта шэниисэ тарижа ургуулаа. Тэрэнэйнгээ 52 га дээрэһээ гектарай 22 центнер, бэшэ участогуудһаа 14—15 центнер ургаса хуряажа абаба. 30 га газарһаа гектарай 160 центнер хартаабха хуряагдаа. Тиихэдэ га бүриин 175—180 центнер морковь, капустын ургаса абтаба.

Мүнөө һурагшад үрэһэ хүрэнгэ сэбэрлэлсэжэ байна. Тиигээд поли дээрээ нэг шэбхэ зөөжэ, саһа тогтоожо эхилхэ. Һурагшад һуралсалайнгаа хажуугаар ажал хүдэлмэридэ ябалсажа байхадаа, ажалай дүй дүршэлтэй болохоһоо гадна, бүри һайнаар һурадаг болоо.

Манай һургуули хүдөө ажахыда хэрэгтэй һайн кадрнуудые: механизаторнуудые, малшадые болон бусад мэргэжэлтэдые бэлэдхэхэ зорилго урдаа табина. Энэ жэл 9-дэхи классай һурагшад шэнэ программаар заалгажа эхилбэ. Эдэнэр гурбан жэлэй туршада хүдөө ажахытай һайса танилсажа, тусхай мэргэжэлтэй боложо гараха юм. Тэдэнэй дундаһаа 18 басагад сад, огород, мал ажалда мэргэжүүлэгдэхэ, тиихэдэ хүбүүд багша А. Новадкинай хүтэлбэри доро хүдөө ажахын техникэ шудалжа, механизаторнуудай мэргэжэл олохо байна.

Һургуулидамнай хэдэн кабинет, мастерскойнууд ажаллана. Эндэ һуралсалай хэрэгсэлнүүд хүсэд бии. Гадна трактор, машина, хүдөө ажахын зэмсэгүүдэй гараж баригдаа. Мүн 5, 6, 7-дохи классуудай һурагшад модоор уралан дархалха, слесарна мастерскойнуудые түхеэрээ.

Иигэжэ манай һургуулиин багшанар политехническэ һуралсалые үргэнөөр нэбтэрүүлхын тула ехэ оролдолго гаргажа байна.

Е. Веретенников,
Мухаршэбэрэй дунда һургуулиин директор.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Арюун гоохон Ангар дүүхэйһээ» буулгагдаһан сценэ. **С. Доржиевай** фото.

Ехэ шалгалтын урда тээ

Республикын творческо хүдэлмэрилэгшэд Агуухэ Октябриин 42 жэлэй ойе ажалай эрхим бэлэгүүдтэйгээр угталсажа байна. Бурядай искусство, литературын декадын Москва хотодо болохоёо байһаниинь энээниие эли тодоор гэршэлнэ.

Коммунистическэ партиин ленинскэ национальна политикын ашаар Бурят ороной экономико, культурадахи гайхамшаг хубилалтануудые уран аргаар зураглан харуулха хүндэтэй зорилго дүүргэхэ болоһоноо декадада хабаадахаяа байгшад һайн мэдэрнэ.

Бурядай искусствын түрүүшын декада 1940 ондо болоо һэн. Хэрбээ тиихэдэ гансахан хүгжэмтэ-драмын театртай байһан һаа, харин мүнөө Ленинэй орденто оперо, баледэй, ород драмын, бурят драмын—хамтадаа гурбан театртай болонхойбди. Энэ хугасаа соо театрнуудаймнай репертуар үндэһөөрөө хубилаа, хүгжэмэй, театральна дээдэ, дунда һургуули дүүргэһэн, мэргэжэл түгэс олохон артистнууд нэмээ.

Һүүлэй үедэ хэдэ хэдэн шэнэ оперо, балет, сюитэ, симфони, зүжэгүүд зохёогдоһон, шэнэ кинофильмнүүд буулгагдажа гаргагдаһан байна.

Ленинэй орденто оперо, баледэй театр Книппер, Ямпилов хоёрой «Арюун гоохон Ангар дүүхэй», Батуев Майзель хоёрой «Инаг дуранай түлөө» гэһэн баледүүдые, Бородиной «Игорь тайжые» ород хэлэн дээрэ, Д. Аюшеевэй «Анда нүхэд» гэжэ оперые декадын үедэ москвагайхидта бурядаар харуулха юм.

Ород драмын театр иимэ зүжэгүүдые Москва абаашахань. В. И. Ленинэй Шушенское тосхондо сүлэгдөөд байһые харуулһан, И. Кычаковой «Залинта аадар соогуур» гэжэ зүжэгые онсолон тэмдэглэмээр. Нүгөөдэнь А. Н. Островскиин «Василиса Мелентьева» гэжэ зүжэг болоно.

Бурят драмын театр хамтадаа 5 зүжэгтэй Москва мордохонь. Ородой классикын зохёолнуудһаа А. С. Грибоедовэй «Ухаанһаа болоһон уйдхар» гэжэ комеди, ородой түрүүшын революциин үедэ Забайкалида болоһон революционно хүдэлөөн тухай драматург Д. Батожабайн зохёоһон «Барометр шуурга харуулна» гэжэ драма, Ц. Шагжинай «Будамшуу» гэжэ комеди, Б. Пурбуевай «Сасуутан» гэжэ комеди, хитад драматург Цао-Юй гэгшын «Тайфун» гэжэ зүжэг ниислэл хотынхидта харуулагдаха байна.

Хоёр декадын хоорондохи үе соо эмхидхэгдэһэн бурядай дуу, хатарай ансамблиин харуулха зүйлнүүд декадын программада ехэхэн һуури эзэлнэ. Мүн арадай уран наадагшадай хэдэн бүлгэм шадабари бэлигээ харуулхаар бэлдэжэ байнхай.

Республикын уран зураашад, уран зохёолшод творческо шалгалта барихань гээшэ. Уран зурагай, арадай урлалай, гоёон шэмэглэлгын выставкэ Москвада эмхидхэгдэхэ, Бурядай уран зохёолшодой номууд зүбшэн хэлсэгдэхэ, литературын үдэшэнүүд үнгэргэгдэхэ юм.

Партиин XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө совет арадай шэн габьяатайгаар тэмсэжэ байһан үедэ декадамнай үнгэргэгдэхэнь. Энэ декада искусство, литературын амжалта харуулхаһаа гадна, дутуу дундануудыешье элирүүлхэ байха. Бүхы творческо хүдэлмэрилэгшэд амжалтаяа арьбадхан, коммунизм байгуулха хэрэгтэ бүри эдэбхитэйгээр хабаадахань лабтай.

А. Бадаев.

Тоо, баримтанууд

✧ Город доторнай коммунистическэ ажалай бригадын, ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысөөн үргэлжэлһөөр. Ударнигуудтаяа хамта 3 мянга гаран хүнтэй 530 бригада энэ хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэжэ байна.

✧ Республикын хэдэ хэдэн предприяти ажалай богони үдэртэ энэ жэлдэ оруулагдаа. Зэдын вольфрам-молибденэй комбинат, Тимлюгэй цементын, шиферэй заводууд, Ципиканай управлениин предприятинууд, «Пионерский» рудник, «Татарский ключ» управлениин карьер, Улан-Удын ТЭЦ, «Механлит» завод ажалай богони үдэртэ орожо эхилээ.

✧ Республикамнай гүрэндэ таряа худалдаха түсэбөө энэ жэл болзорһоо урид, сентябриин 20-до дүүргээ. Түсэбһөө гадуур 3,1 миллион пүүд таряан тушаагдаа. Олохон колхоз, зарим аймагууд гүрэндэ таряа худалдаха түсэбөө 2 дахин үлүүлэн дүүргэһэн байна.

✧ Байгша ондо баян ургасын абтаһанай ашаар үнгэрэгшэ арба һарын туршада нёдондо жэлэй энэ үеынхиһөө 3,5 дахин ехэ ороолһон, 2,1 дахин хартаабха, 33 процентээр ехэ овощь гүрэндэ худалдагдаһан байна.

Манай түрүүшүүлдэ үгэ үгтэнэ:

ШЭНЭ АМЖАЛТЫН ТҮЛӨӨ

Д. БАИРБИЛИКТУЕВ,
Иволгын „Коммунизм“ колхозой түрүүлэгшэ

39 мянган пүүд таряан, 19 200 пүүд овощь, 25500 пүүд һүн, 12432 пүүд мяхан, 2376 пүүд ноолһон, 57 мянган үндэгэн Эхэ ороной мандалда ороо гэжэ Баянголой эрэгтэй, эмэгтэй колхознигууд энэ баясхаланта үдэр омогтой хүхюунээр мэдүүлнэ. Энэмнай нёдондонойхиһоо нилээд ехэ, байгша оной түсэбһөө үлүүлһэн байна бшуу.

Түрэл Совет оронойнгоо түүхэтэ илалтануудаар зоригжожо, 1960 ондо ажахыдаа шэнэ амжалта туйлаха зорилготойбди.

Энэ жэлэйхиһээ 1,5 дахин ехэ мяха абаха, үндэр баян ургаса туйлаха, ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ, ерэхэ жэлһээ сэхэ мүнгэн түлөөһэндэ орохо — иимэ хүсэлэнтэйбди. Һанаһанаа бэелүүлхэ дүүрэн арга бии.

ЭНЭЭНИИЕ МАРТАЖА БОЛОХОГҮЙ

А. БОРИСОВА,
Тарбагатайн Калининай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан

Долоон жэлэй эхиндэ үнеэн бүриһөө 3 мянган литр һү һааха гэһэн уялгаяа бэелүүлхэ ойртооб. Ноябриин 1-нэй байдалаар үнеэн бүриһөө 2820 литр һүн һаагдаа. Жэлэй дүүрэтэр тэрэнээ 3200 литртэ хүргэхэб.

СССР-эй Верховно Соведэй сесси дээрэ баталагдаһан 1960 оной түсэб зорилгонуудтай танилсаад байхадаа, ерэхэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 3500 литрһээ доошо бэшэ һү һаахаб гэжэ мэдүүлнэб. Мүнөө үдэртөө үнеэн бүриһөө 15 литр һү һаахые оролдоноб.

Һаалишад, һүн манай гарта гээшэ. Энээниие мартажа болохогүй!

Хүндэтэй үүргэ дүүргэнэбди

В. ДУДИН,
Улан-Удын № 3 поликлиникын главна врач

Республикымнай ажалшад Агуухэ Октябриин һайндэрые хүдөө ажахы болон промышленностьда ехэ амжалта туйлажа угтаба. Долоон жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын тула эршэмтэйгээр ажаллажа байһан хүнүүдэй элүүр энхые сахиха хүндэтэй үүргэ бидэндэ даалгагданхай.

Манай поликлиникын хүдэлмэрилэгшэд дааһан ажалдаа үнэн сэхээр хандажа, һүүлэй үедэ хүдэлмэрээ зарим тэды һайжаруулаа. Манда хүдэлдэг ехэ мэргэжэлтэй, баян дүршэлтэй врачууд, медицинын сестранууд хүн зоной элүүрые хёрхоор сахихын түлөө үдэр һүнигүй, эдэбхитэй оролдосотойгоор тэмсэнэ.

Хонин ажалаа хүгжөөе

Ш. ЦЫБИКОВ,
Мухаршэбэрэй „Эрдэм“ совхозой хонишон

Бурят оронойнгоо дайдые ашаг ехэтэй хонин ажал эрхилдэг нютаг болгохо хэрэгтэ хубитаяа оруулалсахын түлөө оролдонобди. Манай отарада 660 эхэ хонид бии. Хамта дүрбэн хүн хүдэлнэбди. Нёдондо зуун эхэ хонин бүриһөө 150 хурьган абтаа һаа, энэ жэл гурбан зуун хонидые хэнзэлүүлжэ, 100 эхэ хонин бүриһөө 130 хурьга түлжүүлхэбди.

Мүнөө 300 центнер үбһэ, 1000 центнер зелёнко сабшажа сомоод, 400 центнерынь үбэлжөөндэ шэрэжэ асараабди.

1960 ондо бүри ехэ амжалта туйлахаяа бэлэдхэжэ байнабди.

[Г]Э...

...нгаа талаар, мүн гол шухала продукциин ургалтын талаар ...-е ахижа гаранхай. Энэ хэдаа ... ороной ехэ туйлалта болоһэнэй ашаар Советскэ Союз ...ондо, магад уридшье, үйлэдбэринггөө бүхы хэмжээгээр, мүн ...бүхэндэ хүртэхэ продукци гарталаараашье дэлхэй дээрэ түрүү һуури эзэлхэ байна.

...ммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуурииие байгуулга ...түрүүн хүндэ индустриие булюу ...аар, бүри ехээр хүгжөөһэнэй ...туйлагдаха юм. Коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуурииие байгуулха хэрэгэй гол ...зүйл гэхэдэ, техническэ дэб..., илангаяа тэрэнэй түрүү һал... үйлэдбэриие оньһожоруулга ...втомадаар зэбсэгжүүлхэ ябапромышленностьда, хүдөө ажахын ...химиин туйлалтануудые нэбтэрүүлхэ, бүхы ороноо үргэлжэ ...нь электрын хүсөөр хангаха ...болоно.

...ммунизм байгуулха гээшэ коммунизмын материально-техническэ ...һуури байгуулхаһаа гадна, ...алистическэ үйлэдбэриин харилцаануудые саашадань шэнэдхэн ...рүүлхэ хэрэг болоно. Тии...тула колхозно-кооперативна ...бүгэдэ арадай зөөридэ удаа ...лан дүтэлүүлжэ, коммунистическэ нэгэн адли зөөри байгуулха ...болоно.

...ммунизм байгуулга тэрэшэлэн ...ын гэшүүдые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй ...мэдэрэлые дээшэлүүлхые ...на. Общественын аша туһада ...гүйгөөр ажал хэдэдэг бо...ом. Мүнөө ерээдүйн хүнэй ...шарай, коммунистическэ ...бригаданууд болон ударнигуудай хүдэлөөн дээрэһээ элитээр харагдажа байна. Гэбэшье хүнүүдэй ухаан бодолдо манай хүгжэлтые хойшонь татажа байһан капитализмын үлэгдэлнүүд үшөөл бии. Тиимэһээ эдэ үлэгдэлнүүдые усадхалга, ажалшадые коллективизмын, ажалдаа, олониитын баялигта коммунистическэ ёһоор хандаха, арадуудай хани барисаанай, патриотизмын, интернационализмын үзэл бодолоор ажалшадые хүмүүжүүлхэ гээшэ соёл сурталай хүдэлмэриин шухалын шухала зорилго болоно.

Октябриин социалистическэ революциин, марксизм-ленинизмын агуухэ үзэл бодол элсүүлхы, шэнэдхэн хубилгаха туйлай ехэ хүсэтэй юм. Арадуудые коммунизмаар айлгахые капитализмын хархисуудай хэды оролдобошье һаань, бүхы дэлхэйн ажалша хүнүүд Совет орондо инаг дуратайгаар, этигэл найдабаритайгаар хандадаг.

Капитализмһаа социализмын туйлай ехэ булюу һайниие Советскэ правительствын толгойлогшо Н. С. Хрущевой США-да айлшалга харуулаа. Социализмын агуухэ хараа бодолые шэнэ шэнэ олон миллион хүнүүд һайшаан дэмжэдэг боложо байна.

Манай үе саг—коммунизмын, марксизм-ленинизмын үзэл сурталай илан дэлгэржэ байһан үе саг гээшэ. Агуухэ Октябриин үзэл суртал газар дэлхэйе шэнэдхэн хубилгаха манай үе сагай асари ехэ хүсэн болонхой. Эдэ үзэл сурталнуудай туг доро, Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро совет арад коммунизмын илалта тээшэ бата найдамтайгаар дабшана.

Л. Слепов.

Урган хүгжэһэн Улан-Үдэмнай. Л. Хайдуровай фото.

Дэлхэйн бүхы оронуудай парламентнуудта КНДР-эй Арадай Ехэ Суглаанай бэшэг

Дэлхэйн бүхы оронуудай парламентнуудта эльгээхын тулада КНДР-эй Арадай Ехэ Суглаанай VI сессиин октябриин 27-до баталан абаһан бэшэгые КНДР-эй Арадай Ехэ Суглаанай Түрүүлэгшэ Цой Вон Тхэк СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй Түрүүлэгшэ П. П. Лобановта, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшэ Я. В. Пейведэ эльгээгээ.

Бэшэг соо иигэжэ заагдана. Корейн хоёр хуби боложо хубаарһан тааруугүй ушарай тохёолдоһонһоо хойшо 14 үлүүтэй жэл болобо. Корейе амгалан ёһоор нэгэдүүлхэ зорилгоор, КНДР-эй правительствын нэгэтэ бэшэ дурадхалнуудые оруулһан байбашье. США-гэй болон лисынмановска засагаархидай энээниие ходоложо арсадаг дээрэһээ эдэ таатай зүб дурадхалнуудай нэгэниинишье бэелүүлэгдээгүй байха юм. Урда Корейе Америкын сэрэгүүдэй эзэмдэжэл байһанһаа шалтагаалан Корей хоёр хуби боложо хубаарһан зандаа байһаар.

Бүхы оронуудай парламентнууд хадаа газаа тээһээ ямаршье хамааралсалгагүйгөөр Корейе амгалан ёһоор нэгэдүүлхэ тухай дурадхалыемнай дэмжэхэ, дэлхэйн дайнда бүхы хүн түрэлтэниие татажа оруулан алдаһан Корейдэхи дайнай эндэхи газар дээрэ дахяад һүжэрхэгүйн тулада Урда Корейһээ Америкын сэрэгүүдые гаргаха эрилтэ хэхэ бэзэ гэжэ найдажа байһанаа Арадай Ехэ Суглаан өөрынгөө бэшэг соо элирхэйлэн мэдүүлһэн байна. Урда Корейдэ өөрынгөө сэрэгүүдые эльгээһэн оронуудай парламентнууд, тэдэниие Урда Корейһээ дуудажа гаргаха тухай асуудал зүбшэн хэлсээд, тэдэниие дары гаргаха тухай өөһэдынгөө правительствонуудай үмэнэ эрилтэ табиха бэзэ гэжэ Арадай Ехэ Суглаан хүлеэнэ.

Корейн арадай национальна хүсэл эрмэлзэлгые эдэбхитэйгээр дэмжэхыень бүхы оронуудай, тэрэ тоодо США-гэй парламентаринуудые, политическэ ажал-ябуулагшад болон эб найрамдал хамгаалагшадые Арадай Ехэ Суглаан уряална.

(ТАСС).

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерстводэ

Буу зэбсэг бүхы дээрэнь, хүсэдөөр хуряаха тухай асуудалаар дэлхэйн бүхы оронуудай парламентнуудта Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соведэй 1959 оной октябриин 31-дэ хандаһан Хандалгын текстые хабсаргаһан нотонуудые СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерство хариин оронуудһаа Москвада байдаг бүхы посольствонууд болон түлөөлэлгын зургаануудта эльгээгээ.

Москвада өөрын посольство болон түлөөлэлгын зургаангүй оронуудһаа ООН-эй дэргэдэ байдаг түлөөлэлгын зургаануудта СССР-эй Верховно Соведэй дурсагдаһан Хандалгын текстнүүдые хабсаргаһан нотонуудые СССР-һээ Нью-Йоркдо ООН-эй дэргэдэ байдаг саг үргэлжын түлөөлэлгын зургаан эльгээһэн байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Хандалгые өөһэдынгөө оронуудай парламентнуудта дамжуулан үгэхэ гүйлта СССР-эй МИД-эй болон СССР-һээ ООН-эй дэргэдэ байдаг саг үргэлжын түлөөлэлгын зургаанай нотонууд соо хэгдэһэн байна.

Оронoo дахяад зэбсэгжүүлхэ, атомна зэбсэгээр хангаха ябадалые Баруун Германиин хүн зон буруушаанхаар. Ремшейд (Хойто Рейн-Вестфалия) городой 6 мянга шахуу хүн зон бундестагта байгүүдые эльгээжэ, атомна зэбсэгээр хангалгые дары болюулха, тэрэшэлэн Баруун Германиин газар дээрэ атомна зэбсэг байлгаха, бүтээхэ ябадалые хорихо тухай хэлээн байна. Зураг дээрэ: Ремшейд городой хүн зон бэшэгтэ гар табижа байна.

Центральбильдын фото.

Хилын саанаһаа

Атомай хүсэ амгалан ажалда зорюулһан советскэ эрдэмтэд США-да ерэбэ

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 5. (ТАСС). Атомай хүсэ амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар ажаллажа байһан советскэ эрдэмтэдэй делегаци үсэгэлдэр Нью-Йоркдо ерээ.

Атомай хүсэ амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи главна управлениин начальник, СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент профессор В. С. Емельянов делегациие толгойлно. Тэрэ США-да хэдэн хоног урда тээнь ерэһэн байгаа.

Холбоото Штадуудта байха үедөө советскэ эрдэмтэд Лос-Анжелосой, Аргонной, Берклиин научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай хүдэлмэритэй танилсаха, Америкэдэ бүтээгдэжэ байһан атомай хүсөөр ябадаг ашаанай судные хараха байна.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн Политическэ комитедтэ

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 4. (ТАСС). Зүбшэхэ зүйлэйнгөө ээлжээтэ пунктые—Сахарай гобидо ядерна туршалга хэхэ гэжэ Франциин һанаашалжа байһан тухай асуудалые Политическэ комитет мүнөөдэр зүбшэжэ ороо. Ядерна зэбсэг туршалга болюулха тухай хэлсээнэй Женевэдэ мүнөө һэргээгдээд байхада тус асуудал бүришье ехэ удхашанартай болоно.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн зүбшэхэ зүйлдэ тус асуудал оруулхые дурадхаһан Мароккын делегат Ахмед Бен Хима, Францин түлөөлэгшэ Жюль Мок, Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын түлөөлэгшэ Ф. Зейн эд-Дин гэгшэд үглөөнэй заседани дээрэ үгэ хэлээ.

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 5. (ТАСС). Ази, Африкын 20 ороной, тэрэ тоодо Индиин, Индонезиин, Эфиопиин, Ливиин болон ОАР-эй делегацинууд ООН-эй Генеральна Ассамблейн XIV сессиин үзэмжэдэ резолюциин проект дурадхаһан байна. Сахарада ядерна зэбсэг туршаха гэжэ Францин правительствын һанаашалжа байһан тушаа ехээр һанаагаа зобожо байһан тухай проект соо элирхэйлэн мэдүүлэгдэһэн, туршалга хэхэ түсэбһөө арсахыень Франци уряалагдаһан байна.

Д. Эйзенхауэр пресс-конференци хэбэ

ВАШИНГТОН, ноябриин 4. ТАСС-эй корреспондент В. Парамонов иигэжэ дамжуулна:

Декабриин 4-һөө эхилэн юһэн орондо аяншалхаяа гараха байнаб гэжэ мүнөөдэр болоһон пресс-конференци дээрэ США-гэй президент Эйзенхауэр мэдүүлээ. Макмиллан, де Голль болон Аденауэртай Парижда декабриин 19-дэ уулзаха байнаб. Энэ уулзалгын урда тээ Итали, Турци, Афганистан, Пакистан, Инди, удаань Иран болон Грецидэ би ошохо байнаб гэжэ президент хэлээ. Парижда зүблөө хээд, США-да бусаха замдаа президент Марокко хүрэхэ хүсэлэнтэй.

Азиин оронуудта ямар зорилгоор аяншалхатнайб гэһэн асуудалда харюусахадаа, Эйзенхауэр иигэжэ мэдүүлээ. Энэ район угаа ехэ удхашанартай гэжэ тоолодог байнаб, мүн Азиин оронуудта, тусхайлбал, Индидэ ошохые хүсэдэг байһанаа нэгэтэ бэшэ элирхэйлэн мэдүүлдэг байгааб. Энэ аяншалгаһаа уламжалан, Азиин оронууд Холбоото Штадуудта һайн сэдьхэлтэйгээр хандадаг, Америкын политикые бүри һайнаар ойлгодог болохо бэзэ гэжэ найданаб, гээд Эйзенхауэр мэдүүлээ. Аяншалгын амжалтатай байлга Холбоото Штадуудта ехэ удхашанартай гэжэ президент Эйзенхауэр тоолодог байна.

Дээдэ тушаалтадай зүблөөн һаяар зарлагдаха ёһотой гэһэн һанамжада ямараар ханданабта гэһэн асуудалда тайлбари үгэхэдөө, Эйзенхауэр иигэжэ хэлээ. Энэ асуудал юрын асуудал бэшэ, дээдэ тушаалтадай зүблөөе яаралтайгаар зарлахаар баруун гүрэнүүд бэлэн бэшэ. Зүүн болон баруун оронуудай дээдэ тушаалтадай уулзахадаа зүбшэжэ үзэхэ асуудалнуудаар хараа бодолоо тодорхойлхын тулада баруун гүрэнүүдые толгойлогшонорой зүблөөн Парижда болохонь гэжэ Эйзенхауэр тэмдэглээ.

1960 ондо ядерна туршалга США-гэй һэргээхэ тухай ямар нэгэн шиидхэбэри абтаа гү гэһэн асуудалда харюусахадаа, Эйзенхауэр иигэжэ мэдүүлээ. Термоядерна туршалгануудые саг зуура болюулһан тухайгаа соносхоходоо, Америкын правительство хадаа болзорой дүүрэхэдэ, ядахын сагта, газарай атмосфера дотор термоядерна туршалга нэгэ талаһаа һэргээхэгүй гэһэн хараа бодолтой байһан юм.

Зураг дээрэ: бүлэ.

Л. Хайдуровай фото.

7 час хүдэлдэг болоходоо

Наранай үшөө дээрэ байбашье Улан-Удын «Механлит» заводой харша сооһоо олон хүдэлмэришэд һубарилдан гаража, зүг бүхэн тээшээ тарана.

— Нүхэр, мүнөөдэрнай суббото бэшэ ааб зэ, эндэхи хүдэлмэришэд яагаа эртэ ажалһаа гаранаб? — гэжэ автобус соо һуугшадай нэгэн хажуудахи нүхэртөө хандана.

— Бэшэ даа, бэшэ. Шэнэ тогтоолой ёһоор манай заводойхид долоон часай хүдэлмэриин гуримаар ажалладаг болонхой! Би хоёрдохи халаанда ажаллахаар ерэбэб,— гэжэ нэгэ залуухан хүдэлмэришэн харюусаад, автобусһоо буунa.

...Үдэрэй 4 час. «Механлит» заводой авто-тракторна цех соо машина, механизмуудай наярхань хүнэй шэхэндэ нэгэ жэгдээр дуулдана. Хоёрдохи халаанда хүдэлхэеэ ерэгшэд забда залигүйгөөр хүдэлжэ ороно.

— Долоон часай гуримаар ажалладаг болоһонһоо хойшо эндэхи хүдэлмэришэд ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхэ, шанар һайнтай продукци гаргаха тушаа ехээр оролдоно. Хүдэлмэриин үдэрэй богонидхогдоһонһоо хойшо мастер Александр Алексеевэй бригадынхид илангаяа һайнаар ажаллана.

«Шэнэ гуримаар ажалладаг болоһонһоо хойшо хүдэлмэришэдтэ хэр һайн болооб, ажалаа яажа эмхидхэнэбта?» — гэһэн асуудалда нүхэр Алексеев иигэжэ харюусаа.

— Манай цехын хүдэлмэришэд ажалай үдэр богонидхохо тухай парти, правительствын гаргаһан тогтоолые баяр баясхалантайгаар һайшаагаад, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха, ажалай журам һайжаруулха зорилго урдаа табиһан юм. Тиигэжэ хүдэлмэришэднай журамтай һайнаар, эмхи гуримтайгаар ажалладаг болоо. Архи ууха, ажалһаа хожомдохо ушар үзэгдэхэеэ болёо. 7 часай гуримаар һара шахуу ажаллаад, хэһэн бүтээһэн юумэеэ тоолоод үзэхэдэмнай 8 час соо ажаллаһанһаамнай дутуугүй байба. Жэшээнь, сентябрь һарада трактор, автомашина заһабарилха түсэбөө арай шамай дүүргэһэн байбал, октябрь һарынгаа түсэбые болзорһоонь хоёр хоног урид дүүргэжэ, модо таллуулха хоёр трактор, «МАЗ» маркын хоёр автомашина түсэбһөө гадуур заһабарилаабди. Цехымнай хүдэлмэришэд түйлаһан амжалтаяа хаража үзөөд, шэнэ жэлһээ трактор, автомашина заһабарилгые хоёр дахин түргэдхэхэ уялга абахаар шиидэбэ.

Хоёрдохёор, би өөрөө багшанарай үдэшын институдай хэлэ бэшэгэй гурбадахи курсада һуралсажа байнхайб. Ажалай үдэрэй богонидхогдоһонһоо хойшо һуралсалдамни ехэ һайн болоо.

Городой предприяти, завод, фабриканууд сооһоо эгээн түрүүлэн 7 часай гуримаар ажалладаг болоһон «Механлит» заводой хүдэлмэришэн бүхэн парти, правительствынгаа тогтоолые һайшаан, улам эршэ зоригтойгоор ажаллажа, Агуу-ехэ Октябриингаа 42 жэлэй ойе угтаба.

Б. Цыремпилов.

Баян дэлгэр байдалтай боложо байнабди

Түүхэтэ долоон жэлэй түрүүшын жэлдэ ниитынгээ ажахые улам хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалаад, һү, мяха, нооһо болон хүдөө ажахын бусад продукци улам ехээр абахын түлөө тэмсэжэ байнабди. Үнгэрэгшэ 9 һарын туршада колхозоймнай ниитын ажахыһаа 6 миллион 480 мянган түхэригэй мүнгэн олзо абтаа. Жэлэй эсэс болотор мяханһаа ехэ олзо орохо байна. Тиин жэлэймнай бүхы мүнгэн олзо доход 9 миллион түхэригтэ хүргэгдэхэ байна.

Ниитымнай ажахын хүгжэхэ бүри колхознигуудай материальна ажабайдал улам һайжарна. Жэшээ болгон хэлэхэдэ, 1958 ондо колхознай ажалта үдэр бүхэндэ гансахан мүнгөөр 9—9 түхэриг хубааһан байгаа. Тиин колхознигуудай нэгэ һарын дунда зэргын түлөөһэн 600 түхэриг болоһон юм. Колхозой ажахын гол һалбари болохо мал ажал дээрэ амжалтатайгаар хүдэлжэ байһан һаалишад, хонишод, үхэршэд, мүн тариан ажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан механизаторнууд һара бүри мянган түхэригһөө доошо бэшэ түлөөһэ абана. Юундэб гэхэдэ, тэдэнэр түсэбһөө гадуур ехэ продукци абабал нэмэлтэ түлөөһэ горьтойгоор абана ха юм. Жэшээнь, би һамган хүбүүн хоёртойгоо залуу хонидой нэгэ отара даажа абанхайб. Үнгэрэгшэ үбэл хонидоо нэгэшье гарзагүйгөөр, тобир тарганаар ондо оруулһанайнгаа, нооһо хайшалха түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэнэйнгөө түлөө 8 мянган түхэриг нэмэлтэ түлбэри абаабди.

Б. Дымбренов,
Баргажанай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишон.

Ойн баярай амаршалга

Хүндэтэ уншагшад! Агууехэ Октябриин алдарта ойн баяраар арюун сэдьхэлһээ таанараа амаршалан, бурят ёһоороо хоёр гарлан золгоноб. Эды ехэ һайндэрэй боложо байхада хүнэй досоо хөөрэнги, омог баяраар халинги байдаг ха юм. Би мүнөө эгээл тиимэ байдалда оронхой, ниидэхэеэ забдан далаляа үргэһэн бүргэд шэнги, гүйхэеэ хүлеэшөөд тогтожо ядан байһан хүлэг шэнги болоод һуунаб. Агууехэ һайндэрөө тэмдэглэжэ, клуб соогоо ёохордон байгшадай дүхэригтэ оролсоод, шалын хахинаса хатарха, шагаабариин ханхинаса дуулаха дуран хүрэнэ. Залуу наһанай охин ойн баярай охин хоёрой ниилээд байхада хоолой өөрөө ханхинажа, хүл өөрөө хүдэлжэ байдаг бшуу...

Эндээ гэжэ хэлэхэдэ, ойн баярай суглаанай ендэр дээрэ гарашоод, графинтай уһанһаа хахад стакан хэжэ урдаа табижархёод, хөөрэжэл, хөөрэжэл байха дуран хүрэнэл даа. Юун тухай хөөрэхэ һэмши гэнэ гүт? Хөөрэхэ юумэн дүүрэн ааб даа. Агууехэ Октябриин 41 жэлэй ойһоо 42 жэлэй ой хүрэтэрхи хугасаа соо манай баатарлиг арадай түрэл партиингаа хүтэлбэреэр түйлаһан амжалта тухай түрүүн хын түрүүндэ хөөрэхэ һэн бэзэб...

Эрьен хараад, шэбшэн, һанаад үзэе. Хэды ехэ, үзэгдөө дуулдаагүй амжалтанууд түйлагдаа гэшэб! Агууехэ Октябриин һүлдэ тэмдэгтэй шэдитэ ракетэ—хэмэл одон һайхан сагаан Һарын саагуур, мантан томо Марсын наагуур, захагүй замбуулин соогуур ниидэн хиидэн ябанал! Харагты дээшээ, огторгой өөдэ: манай ороной һүлдэ тэмдэг олон доншуур он жэлнүүдтэ ойроо хүрэгдөөгүй байһан огторгойн һаргүл дангиныь үбсүүн дээрэ мянган үнгын гэрэлээр яларалан толорон байнал!

Мэнэ һаяхан Һарын нүгөөдэ талын фото зурагые хаража, интүрэл Эхэ оронойнгоо түлөө, бүхы дэлхэйе гайхуулһан манай эрдэмтэдэй түлөө хизааргүй ехээр омогорхобобди... Һонин даа, һонин!

«Ленин» гэжэ атомоход Октябриин ошото улаан тугые намилзуулан, гадаада далайда тамарһан ябана! Манай хүсэн түгэс реактивна самолёдууд дэлхэйн бүмбэрсэг дээгүүр иишэ тиишээ түйлай хүрданаар хүүен, шууян дүүлинэ.

Манай парти, правительство, Никита Сергеевич Хрущевой оролдолгын ашаар «хүйтэн дайнай» мүльһэн хараа байса хайлажа байна, манай Совет ороной алдар солло улам улам үргэгдэжэ байна. Һайн даа, һайхан!

Эхэ ороноо, энхэ жаргалаа магтан, шадалайнгаа хүрэхэ шанга дуугаар дуулаха, ёохордохо дуран хүрэнэ. Дуулая, ёохордоё, нүхэд!

...Үндэр уулын оройгоор
Үүрэй сайтар хатарая,
Үбгэн залуу гэлтэгүй
Үелэн хүхин дуулая.

Гэрэй шэнээн газарта
Гэшхэн байжа хатарая.
Герой болоһон нүхэдөө
Магтан үргэн дуулая...

Дуулалдая! Дуулалдагты!

М. Тархай.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕ[ЕВ]

МҮНӨӨДЭР, ҮГЛӨӨДЭР ХААНА ОШОХОБ?

Ленинэй орденто гүрэнэй оперо, балетэй театрта — мүнөөдэр, үглөөдэр үдэшын 8 часһаа ехэ программатай байрэй концерт болохонь.

Гүрэнэй ород драмын театрта үглөөдэр, үдэрэй 12 часһаа Устинов «Тайна светящегося камня» гэһэн зүжэг үхибүүдтэ харуулагдаха юм.

Бурят драмын театрта — мүнөөдэр үдэшын 8 часһаа городой залуушуул зугаа наадан, сэнгэлгэн болохо. Үглөөдэр үдэшын 8 часһаа Хубедцов-Хүбаевай «Песня Софии» гэһэн зүжэг дахин табигдаха байна.

«Прогресс» кинотетрын ехэ залда мүнөөдэр үглөөнэй 9 ч. 50 минута, 20 ч. 10 м., 22 часта «Капитанская дочка» гэһэн үргэн экранай кинокартина, үдэрэй 13 ч. 50 м., 15 ч. 25 м., 17 часта, 18 ч. 35 минутада «Небо зовет» гэһэн үнгэтэ уран һайханай фильм харуулагдаха. Бага залдань —9 ч. 50 м., 13 ч. 50 м., 15 ч. 35 м., 17 ч. 20 м., 19 ч. 05 м., 20 ч. 50 м., 22 ч. 35 м. «Солнце светит всем» гэжэ картина харуулагдаха. Ноябриин 8-най үдэр ехэ залдань — 9 ч. 40 м., 14 ч. 35 м., 22 ч. 20 м.. «Капитанская дочка» гэһэн үргэн экранай кинофильм, тэрэшэлэн үдэрэй 11 ч. 30 м., 13 ч. 15 м., 16 ч. 20 м., 17 ч. 50 м., 19 ч. 20 м., 20 ч. 50 минутада «Небо зовет» кинофильм харуулагдаха юм. Бага залдань — үглөөнэй 10 часта, 11 ч. 45 м., 13 ч. 30 м., 15 ч. 15 м., 17 ч. 00 м., 18 ч. 40 м., 20 ч. 25 м., 22 ч. 10 минутада, «Солнце светит всем» гэһэн картина харуулагдаха байна.

Замбуулин юртэмсын
оройдо хүрэһэн замые
Ород орондомнай Октябрь нээжэ үгөө юм.

Цэдэн ГАЛСАНОВ

ХҮСЭЛ БОДОЛ ХҮСЭЛДЭНЭ

Энээнэйнь ашые манай олонациональна совет арад Агууехэ Октябриин алдарта дүшэн жэлээр харюулаа һэн. 1957 оной октябриин 4-дэ анха түрүүшын совет хэмэл одон огторгойн гүн худар дэгдэн, хии агаарые сүмэ сохёод, газар түбиин хани болоо бэлэй. Тэрэ гэһэн сагһаа хойшо Совет орон удаа удаагаар гурбан тиимэ одо—нэгэниинь нүгөөдэһөө ехэ хэмжээтэй, нүгөөдэнь урда тээхиһээ сэсэн оньһотой хэмэл одо—юртэмсые тойруулан ниидхүүлжэ, газар дэлхэйе гайхуулаа.

Гэбэшье энэ 1959 оной мүндэлэн гараһаа абаад, Совет гүрэнэй суу алдар дээдэ замбиие дэрбүүлжэ, доодо замбиие дорьбоожо эхилһэн байна. Һанана бэзэт, энэ мүнөө ябааша шэнэ жэлнай юутээр дэлбэржэ гараа һэм. Январиин хоёрто манай түрүүшын годли-ракетэ Һарын зүгтэ табигдаад, Газарай татасые гаталан дабаһан бэеэрээ, Наранай туурга дагуулан тойроһон замаа табяа һэн. Хэлэ аманда хэлэгдээгүй, хүнэй шэхэндэ дуулдаагүй иимэ гайхамшагта ушарые арад зоной үльгэр далайнгаа үхэг ханза нээжэ, аман түүрээлгынгээ алтан дээжэһээ дундалан угтаа:

..Үндэр дүүлим тэнгэриие
Оройгоорнь дорьбоожо,
Үлгэн үнсэг дэлхэйе
Оёороорнь доһолгоожо,
Дээдэ ехэ замбиие
Дэгэд саашань харбалай,
Найман эрдэни годлиие
Һара тойруулан табилай..

Коммунистическэ партиин XXI съездын ендэр дээрэһээ Никита Сергеевич Хрущев совет арадай шэн габьяае юрөөхэ зуураа, манай ороной энэ илалтые бүхэдэлхэйн гүн гүнзэгы удхашанартай шэнэ баатаршалга, коммунизм байгуулгын үе сагай жабхаланта ехэ ушарал гээшэ гэжэ партиин үмэнэһөө сэгнэһэн юм. Бүхы дэлхэйн болбосоронгы хүн түрэлтэн гайхашаа баража, манай баатар арадай үмэнэ баяр баясхалангаа мэдүүлһэн байна: Иигэжэ урдань имагтал хүн зоной хүсэл бодол соо байһан үльгэр таабари үнэн боложо хүсэлдэһэниинь энэ! Энээн тухай хэды олон, хэды һайхан, хэды хурса шүлэг, дуунууд, шэнэ үльгэрнүүд орон бүриин хэлэнүүд дээрэ зохёогдон ханхинаа гээшэб!

Эдэ дуунуудай эгэшэг аялганууд доро хоёрдохи советскэ ракетэ холыһгоо ниидэлгые сентябриин 12-то эхилээ. Гэрээнһээ эльгээгдэһэн хонгёохон дохёонууд шэхэнэй хужар боложо дуулдаһаниинь мүнөө хүрэтэр элихэн һанагдана. Эгээл энэ үедэ Никита Сергеевич Хрущев Америкын Холбоото Штадуудта ошоһон түүхэтэ аяншалгаяа «ТУ-114» самолёдоор захалхаяа байгаа хамнай. Теэд иимэ һайхан тохёолдолго гэжэ, иимэ тааруу найралдалга гэжэ дэлхэй дээрэ байгаагүй гэхэдэ болохо: хоёрдохи ракетын үзүүр шатань Һарада амгалан гайбан хүроед, Совет ороной һүлдэ тэмдэгые тэндэ абаашаһан мэдээсэлэй һаяхан гаража эхилхэлээр, Америка ошоһон Никита Сергеевич тэрэ һүлдэ тэмдэгэй хэмэл дүрсые США-гэй президент Эйзенхауэрта барюулһан байна.

Иигэжэ «гэгээн дээдын түрэлтэ» Һарада һуухаар эльгээгдэһэн, Советскэ Союзай онсо бүрин эрхэтэ элшэн сайд болоһон тэрэ һүлдэ үни удаан үе галаб соо эб найрамдал тогтонюулха, «хүйтэн дайнай» сэбдэг мүльһэ гэдхээн хайлуулха элшэ тэмдэг боложо, Америкэдэ яларан, эгээлэй хүн зоной этигэл найдабари батажуулжа, эзэрхэг дайша зарьманай хара һанаашалгые буруутуулна.

Нэгэтэ иимэ һайхан тохёолдолгоной болоһон хойно, коммунизм байгуулгын үедэ удха түгэлдэр ондоошье ушаралнуудай тохёолдохонь гайхалгүй боложо эхилээ. Түрүүшын хэмэл одоноймнай түргэн түжэр замаараа табилуулжа эхилһэнһээ хойшо тэбхэр хоёр жэл болоһон үдэртэ годли һомоной хэлбэртэй гурбадахи советскэ ракетэ замбуулин холын замда шуумайн гаража ошоо. Бүхэли автомат станци—юртэмсэнүүд хоорондуур һорболжолон ниидэгшэ оньһото фотокорреспондент—Һарын саада талаар гараа гэһэн баясхаланта мэдээсэлэй намхаадүй байтар, мүнөөхи фотокоррой Һарын саанаһаа эльгээһэн гайхамшагта зурагынь газетэнүүд дээгүүр хэблэгдэжэ, бүхы дэлхэйн бүмбэрсэгые дахин доһолгоо.

Юһэн эрдэнеэр буйлуулһан
Шэдитэ нангин бэхээр
Юртэмсын бүһэн дээгүүр
Үльгэрөө зураал Ракетэ..
Хонгор малаан Һарын
Хойто нюуса талаһаа
Корреспонденци зуража,
Газар тээшээ эльгээнэ,
Суута оньһон станци —
Элшэн сайдаа томилһон
Совет баатар арадайнгаа
Соло алдарынь түүрээнэ,—гэһэн дуун дэлхэйн дээбэреэр, тэнгэриин туургаар зэдэлнэл!

Октябриин агууехэ һайндэрые омогтой баяртайгаар угтажа байһан совет арад хото городууд болон хүдөө тосхонуудайнгаа үйлсэ гудамжануудые гоёон шэмэжэ байхадаа, түрэл Эхэ оронойнгоо түрибэлгүй ехэ түйлалтануудые зуратлан харуулжа байхадаа, Һара дээрэхи һүлдэ тэмдэгээ, Һарын хойто талада нээгдэһэн Москвагай нэрэмжэтэ хизааргүй ехэ далайе, Советскэ гэжэ нэрлэгдэһэн хадын шэлые, Циолковский, Ломоносов, Жолио-Кюри мэтын зүрхэндэ дүтэ сэсэн хүнүүдэй нэрэ зүүһэн хада уула, тала губинуудыешье мартаагүйл.

Теэд юундэ мартаха гээшэб?! Ойрын сагта, Октябриин баһа нэгэ баясхаланта ойн үдэртэ, Һара дээрэһээ, удаань Марс дээрэһээ эрэлхэг баатар советскэ гражданин үри зүрхэнэйнгөө баярые шүлэгөөр дуулгахал. Энэ хадаа манай ойрын ерээдүй үе, коммунизмын жаргаланта саг мүн.

Ерээдүй тээшэ «гоё һайхан бодолоо гүйлгэхэл хэрэгтэй!» гэжэ Ленин багшамнай үни хада захяа бэлэй. Үглөөдэрэйхеэ бодожо, уридшалан мэдэжэ шадахагүй хүн, гоё һайхан хүсэл бодолоо гүйлгэжэ бирахагүй хүн агууехэ хэрэг үйлэ бүтээхэ хабагүй юм. «Һанаһандаа хүрэхэ хэрэгтэй, һарбайһанаа бариха хэрэгтэй» гэжэ арадай сэсэн үгэ соо хэлэгдэдэг.

Тиин совет хүнүүд һанал бодолоо ерээдүйн түн тээшэ гүйлтэжэшье шададаг, хүсэл бодолоо дары түргэн хүсэлдүүлжэшье шададаг байһанаа бүхы дэлхэйдэ бодото дээрэнь гэршэлэн харуулба.

Научна коммунизмын үндэһэ һуури табигшадай ухаан бодол сооһоо мүндэлжэ, зоной зоригһоо бэелэн, Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро нэрьеһэн Октябриин хубисхал тухай ном бэшэхэдээ, тэрэнээ: «Дэлхэйе доһолгоһон арбан хоног.»— гэжэ американска зохёолшо Джон Рид нэрлэһэн байгаа. Мүнөө нүхэр Хрущевой Америка ошоод ерэһые һайшаан тайлбарилхадаа: «Дэлхэйе доһолгоһон арбан гурбан хоног» гэжэ үльгэрлэн хэлсэдэг болонхой. Харин совет хэмэл одонуудай, Һара, Нарые тойроһон ракетэнүүдэй энэ жабхаланта үеые мүнөө бидэнэр маттажа, дээрэхи жэшээгээр: «Замбуулиниие залд гүүлэн зэдэлгэһэн хоёр жэл» гэжэ үльгэрлэн хэлсэнэбди.

Мүнөөдэр, алдарта Октябриин 42-дохи ойн хүндэлэлдэ совет хүнүүдэй бариһан эгээл эрхим, эгээл һайхан бэлэг энэ болтогой!

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина,26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора —32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни—34-05, сельского хозяйства и советского строительства—47-58, промышленности и транспорта, пропаганды, информации —35-14, культуры—24-74, писем и рабселькоров—40-49, отдел переводов, корректорская —35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01190. г. Улан-Удэ. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 5[..]